Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэлэгты!

Буряд-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 202 (5643) | 1948 оной октябрин 10, воскресенье | Сэн 20 мүн.

МИЧУРИНСКА ҺУРГААЛЫЕ БҮРИ ҮРГЭНӨӨР ХЭРЭГЛЭЭ

Байгша оной август һарада Москвада болоһон. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ үндөө ажахын науканууд Бүхсоюзна академиин сессиин дотор «Биологическа наукадахи вопросы тухай» академик Т. Д. Лысенкын өлидхөл, тус асуудалаар докладууд — мичуринецуудай хөлөө-хөрөөнүүд, өлидхэл тушаа сессиин бүгаалан абаһан тогтоол хадаа советскэ ороноймнай идеологическа хөдөлмөрэй байдалдахи айхабтар ехэ событиин мөдөөжэ. Худөө ажахын науканууудай Бүхсоюзнэ академиин сесси халаа советскэ түрүү ажалые улам саашадань хүргөөхэй ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй заабарние бэлэдүүлэн, тэдэнэй хүтөлбэри доро үнгөрөө. Нуурай Лысенкын өлидхэл болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гаар һайшаагдажа. Лысенкистскэ партиин шугамые дорожойлон харуулһан байна.

Тиимэ дээрэһээнь бүхы советскэ ажахан, өрдөмтэй —академигуудые өлидхэд, худөө ажахын түрүүлэгшэ—практигуудые хүртэрөө, аравтан ажахын али олон һалбариннуудые бүхы мэргөжэлтэй хүнэ материалнуудые түйлай ехэ демократическа хэлэлцүүлгөөр, ханамжатайгаар хэлэлцэ байна. Сессиин дүнгүүдые хөлсэхэ туша суглааануудые, академиин лупда, научно-шинжэлгэнэй өмхи-зургаануудта, совхозуудта ба колхозуудта — хаагдаагүй болоһон байха юм. Социалистическэ худөө ажахые хүргөөхэ туша ажаллажа байһан бүхы материалнуудые болбол сессиин дорюодые тон ехэ хүндэтэйгөөр абаад, тэрээнние хэрэгжүүлхэ бэлэдүүлхээр хэзээдэ бэлэн байһанаа мэдэдүүлжэ, бодото хөдөлмөр-ябуулганууудые хараална.

Профессор өлидхэл соо академик И. Лысенко хадаа биологическа доторшо бэе бэедээ харша, бэе бэе тал ондоо илгаатай хоер науканууудэй удхые теоретическэ талыгөөр, практическа дүүрэн тайлбаринуудтайгаар тайлбарилжа өгөө. Тэдэнэй нэгэниинь—хүргжэнэй материалистическэ — мичуринецуудай бүргаал гэөшэ. Байгаалие хөдөлмөр хүбилгагша, советскэ гайхамшагта эрдэмтэн И. В. Мичурин тус һүргаалые байгуулһан. Нүгөөдэнь — реакционно, идеалистическэ шөглөл гэөшэ. Буржуазна реакционно биологууд Вейсман, Мендель, Морган гэгшэд тус бүрэлэ үнэһэ тэбиһан байха юм. Тиимэ дээрэһээ тэрээнние Вейсман-менделизм-морганизм гэжэ нэрлэдэг.

Советскэ биологическа наука болоһоншуу. Вейсманизм-морганизмын баримталһан заримые эрдэмтэдэ үнөө хүртэр байһыень нүхэр Лысенко өлишэлжэ, тэдэнние хаагдаагүй шүүмжэлһэн байна. Вейсманизм-морганизм болбол арадта, теоретическэ үндэһэ баримтгүй, практическа үрэгүй «наука» болоһоншоо. Вейсманистууд-морганистнууд халаа соожал-ябуулганууудые хүдөө ажахые хүргөөгшэдэй палаг хэмгүй ехэ һаад ушаруулгэгшэ Тоо хоро хүргөһэн байха юм.

Мичуринскэ хүдөө ажахые хүргөөгшэдэй материализмые баримталан, ямаршэ ябадалтай, ямаршэ ажалые хүргөөхэ ябадалда бүхы хүсэөө гаргаһан хүдөлмөрилхэбди гэжэ.

Тэрэшэлэн мичуринска һургаалые хэрэг дээрэнь бэлэдүүлһэнэй ашаар манай БМАССР-эй хүдөө ажахылашье нилээд ехэ амжалтануудта түйлагдаһан байнабшуу. Жишээнь, үндэр агротехническа хэмжээтэй тусхай участогуудта дээрэ үбһэнүүдые ургуулха, провизациин хэхэ, ургамалнуудта тэжээл үгөхэ гэхэ мэтээр академик Лысенкын дүрэдхаһан, агротехникын өрхим методуудые хэрэглэжэ. Социалистическэ Ажалэй Герой С. К. Киселев 1947 ондо гектар бүхэнһөө 40,5 центнер шөнинсэ ургуулжа абаһан байна. Мүн СССР-эй Верховно Советэй депутат, звеньевод Л. П. Шурыгина мичуринска методые бөөлдүүлэн, хартаабхын ургэсые жэлһээ жэлдэ дээшэлүүлнэ.

Түрүү өрдөмтэ академик Лысенкын заабараар, үрһэнэй шанарые һайжаруулха туша селекционно хүдөлмэри нилээд амжалтатайгаар ябуулагаһан байна. Онохойн селекционно станции болбол намарай хаа тарыанай нэгэ сортые нугөө сорттойнь хэрэһөлэн үрэжүүлхэ, талаар шэнэ арга хэрэглэжэ. хүйтэнтэ хүлдэхэгүй өрхим сорт бии болгоһон байхэ юм.

Тэрэшэлэн республикын түрүү колхозууд ба совхозууд алууһа малайнгаа үүлтэрые һайжаруулха, ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ туша ехэ хүдөлмэри хэһэн байна. Нютагай үүлтэрэй малнуудые һайн үүлтэрэй малнуудтай ороондо оруулха ябадал республикын колхозуудта чилээд дэлгэржэ, һайн результатуудые үгэһэниинь мэдэжэ. Зүгөөр энэ шухала хэрэгтэ менделистнууд-морганистнуудай һаан ушаруулаагүй һаань амжалтануудная бүриншье ехэ байха бөлэй. Жишээлхэдэ, гүрэнэй үүлтэртэ малай рассадник болбол формальна генетигүүдэй үзэлые баримталдаг байһаг тулаадаа малай үүлтэрые һайжаруулха хэрэгтэ туһа хүргөөгүй. харин тодхор хэһэн байха юм Үүлтэртэ малай рассадник хадаа малай шанарые муудхуулһан. ашаг үгэлгыень багалхэһан байна.

Мүн ороонай кампаниие эмхидхэлгэдэшье формальна генетигүүдэй методые хэрэглэдэг ушарнууд үнөө байһаар. Һайн үүлтэрэй имагтал азарга, буха, хуса гэхэ мэтые хэрэглэжэ малайнгаа үүлтэрые һайжаруулха гэгээ һэдэлгэнүүд дүргэлхэлһөөр. Тиихэ мүргөө һайн үүлтэрэй эхэ малые огто хэрэгсэдэгүй байха юм. Энэ хадаа үнэхөөрөөл формальна генетигүүдэй метод болоноошуу. Түлэй шанарыпь гансахан эрэ малһаа бэшэ, мүн эхэ малһаа дулдыхаха байһаниинь өлитэ. Тиимэһээ малайнгаа үүлтэрые улам үрэ сехэтэйгээр һайжаруулхын тулада эрэшье, өхэшье үүлтэртэ малда анхаралаа адлиханаар хандуулха шухала.

Малай шанарые һайжаруулга хадаа үбһэ тэжээл, харуулһалга гэхэ зэргын условинуудтай нигта хүботой байдаг. Адууна малаа үбэлэй сагта дулаан байраар хангаха. арюун сэбэрээр байлгаха, һайнаар харуулһалха, саг соонь өдөөлүүлхэ. эрхим һайн тэжээлээр хангаха ябадал болбол түйлай ехэ удхашанартай.

Мүнөө манай республикын хүдөө ажахын хүдөлмэрилэгшэд, бүхы мэргөжэлтэд, агрономууд ба зоотехникууд, колхозууд ба совхозууд болоп МТС-үүдэй али олон хүдөлмэрилэгшэд хадаа В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын науканууудай Бүхсоюзна академиин сессиин материалнуудтай гүнзэгыгөөр танилсажа, сессиин заабаринуудые хэрэг дээрэнь дүүргэхын тула бодото хөмжөө-ябуулганууудые бэелүүлхэ ёһотой.

Амжуулгын Улаан туг барюулагдаба

БМАССР-ой Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо Ф. М. Н. Чувьюров сентябрин 23-да Кабанск тосхондо Һаймагай Советэй гүйсэдкомдо БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй Президиумын Улаан туг барюулба. Кабанскын аймаг болбол малай мүлэ бэлэдхэхэ түсэбые амжалтатай гүйсэдхэһэн байна. Совхозуудай амжуулгын Улаан туг абаха зуураа аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр А. П. Соболев аймагай колхозууд абаһан тугаа бүхөөр барижа, саашадаа малай үбөлжэлые һэйн тэжээлээр хангаха гэжэ найдуулба.

Улаан туг абалгада байлсаһан малажалэй фермэнүүдэй хүдөлмэрилэгшэд нинтын малажалые хүргөөхэ ябадалда бүхы хүсэөө гаргаһан хүдөлмэрилхэбди гэбэ.

Таряа тушаалгые түгэсхэлгыч арбан хоног

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГ ТАРЯА ТУШААЛГАЯА ДҮҮРГЭЭ

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Байкало-Кударын аймаг уялгаяа дүүргэбэ

КУДАРА. (Телефоноор абтаба). Ударна арбан хоногой һүрша соо Байкало-Кударын аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд угаа ехэ здэбхитэйгээр хүдөлмэрилнэ гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые аймагаараа дүүргэбэ.

Мүнөө эндэхи түрүү колхозууд түсэбһөө гадуур таряа тушааха уялгаяа амжалтатайгаар бэлэдүүлнэ байна. Жишэлхэдэ, Буденнын (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Лагерев, парторганизациин секретарь нүхэр Конев), Пушкинай нэрэмжэтэ (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Кобылкин, парторганизациин секретарь нүхэр Корытов) колхозууд 2500—2500. «Майн 1» (правлениинь түр үүгэгшын орлогшо нүхэр Второшин, парторганизациин секретарь нүхэр Орлов), «Октябрь» (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Второшин, парторганизациин секретарь нүхэр Конев колхозууд 1200—1600 пүүд таряа түсэбһөө гадуур тушаагаа.

Эндэ түсэбһөө гадуур таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Түсэбһөө гадуур тушаача

МУХАРШЭБЭР. (Телеграфаар абаба). Гүрэндэ таряа тушаалгые түгэсхэхын тулада үнэргэгдэжэ байгаа ударна арбан хоног соо аймагай түрүү колхозууд һүрилэлгэ, сохилгые нилээдгүй шангадхаһан байна. Тэрэнэй ашаар, бэлэдхэлэй пунктнуудта таһалгаргаагүйгөөр таряа тушаажа байха юм.

Подлапатинска сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ колхоз гүрэнтэзэ сүм тоосоод, түсэбһөө гадуур 300 пүүд таряа тушааба. Тэрэшэлэн Ждановай, Сталинай нэрэмжэтэ ба «Большевик» колхозууд ударна арбан хоногой үдэрнүүдтэ гүрэндэ таряа тушааха түсэбүүдээ дүүргэһэн байна. Мүнөө эдэ колхозууд түсэбһөө гадуур таряа тушаажа байнхай.

Шаралдайн сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз тушаалгые графигай ёһоор ябуулжа, эдэ үдэрнүүдтэ гүрэнтэзэ сүм тоособа.

Б. Дымбрылов.

Комбайнернуудай амжалта

Комбайнерпуудай республиканска мурысөөндэ эршэмтэйгээр оролцоһон Иволгын МТС-эй залуу комбайнер—комсомолец Аханай Дашинимаев болбол мүнөө хуряалгын сезон соо 300 гектар таряа һайн шапартайгаар хадаха гэһэн социалистическэ уялга абаһан байгаа.

Нүхэр Дашинимаев октябрин 1 болтор 312 гектар хуряажа, уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн ба МТС дотороо мурысөөндэ түрүү һуури өзэлһэн байна юм. Тиихэ зуураа 100 килограмм горючи арбилһан байна. Октябрин 10 болтор үшөө 100 гектар таряа хуряахаар шиндэзд, улам һайнаар хүдөлмэрилжэ байна. Энэ амжалтань штурвальна Дашинимаева Долгор, трактерист Ванеева Цыбик гэгшэдэй шударгуу ажалһаа нилээд дулдыхаһан байна. Үнгэрэгшэ жэлэй комбайнернуудай мурысөөндэ нүхэр Дашинимаев республика дотороо 2-дохи һуури өзэлэ һэн.

Тиихэдэ «Комментерн» колхозой поли дээрэ хүдөлмэрилдэг мүн энэ МТС-эй залуу комбайнер Бабасан Бальчинов октябрин 1 болтор 300 гектар таряа хадажа ба 80 килограмм горючи арбилжа, МТС дотороо комбайнова хуряалгаар 2-дохи һуури өзэлэ. Энэ нүхэр октябрин 10 болтор 100 га хуряахын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ агрегадай штурвальна Норбо-Ханда Бальчинова, трактерист Цыдыпов гэгшэд ажалай эрхим жишээ харуулна.

Нигэжэ тус МТС-эй залуу комбайнерчууд ленинскэ комсомолой 30 жэлэй ойн урда үеэхи социалистическэ мурысөөндэ оролцоод, тэрэнние ажалай шэнэ амжалтануудаар үгтахын түлөө тэмсэжэ байнад.

С. Сагадаров.

Сезонойнгоо даалгабари дүүргэбэ

Хуряалгын хүдөлмэрние бүрин түгэс бэлэдхэлтэйгээр үгтаһан Удын МТС-эй комбайнер Даши Цымбрыловэй комбайнова агрегат сезонойнгоо даалгабарие амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Нүхэр Дымбрылов Хорнин аймагай Удын сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдөлмэрилхэ зуурла, сентябрин 30 болтор «коммунар» комбайнаараа 260 гектар хуряажа, сезонойнгоо даалгабарие 10 гектараар үлүүлбэ Энэ нүхэр 8 гектар хуряаха нормотой аад, үдэр бүри тэрэнээ 150—160 процент дүүргэлэг ба сентябрин 27-ой үдэр 25 гектар шэнинсэ хуряажа, өгөө ехэ амжалтаяа туйлаһан байна. Тиихэ зуураа нилээд ехэ горючи арбилһан байха юм.

Тракторист Дамбаев ба штурвальна Жигжитов гэгшэд үнэн сэхэ ажалаараа агрегадай һаалгуй хүдөлмэрилхые хангаһан байна. Нигэжэ нүхэр Дымбрыловэй агрегат сезонойнгоо даалгабарие 400 гектарта хүргэхын түлөө бүхы хабаараа тэмсэжэ байнхай.

И. Балуров.

МТС-эй эрхим комбайнер

«Красный партизан» колхозой поли дээрэ хүдөлмэрилдэг Хорнин машинно-тракторна станциин комбайнер Елена Кравченко гэгшэ комбайнернуудай бүхэреспубликанска мурысөөндэ эдэбхитэйгээр оролцоо һэн. Хуряалгада оролцоһоо хойшо энэ нүхэр үндэр бүтээсэ түйлажа, МТС соо түрүү һуури өзэлһэн байна. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр, нүхэр Кравченко 200 гаран гектар таряа һайн шапартайгаар хуряагаа.

Мүнөө ударна декадын соносхогдоод байхада түрүү комбайнер Кравченкын ажалай бүтээсэ улам дээшэлбэ. Тиин, үдэр соо 14—15 гектар хүртэр таряа хуряажа байна.

С. Бальжинимаев.

Хубилалта үшоошье гараадүй

Тарбагатайн аймагай олохи колхозууд нүрэндэ таряа тушаалгын графигые үдэрһөө үдэртэ таһалдуулна. Таряа тушаалгын түсэбые түгэсхэхын тула республика доторсоносхогдоһон ударна арбан хоногой түрүүшын үдэрнүүдэй график ходо таһалдана.

Куналейн, мүн Жиримскэ, Тарбагатайн МТС-үүдэй хангадаг олонхи колхозуудта комбайнова агрегадуудай хүдөлмэри эрид доошолһон байна. Жишээнь, «Гигант» колхозой поли дээрэ ажалладаг 4 комбайн һуулэй 2 үдэр соо миин байба.

Гадна, аймаг дотор таряа сохилгатон муугаар өмхидхэгдэнхэй. Энэ хүдөлмэрние нэгэшье колхоз түхэреэн сүүдхэ соо ябуулнашгүй. Барыкино-Ключевскэ сельсоведэй олонхи колхозуудта мүн «Политотдел», «Красная заря» колхозуудта таряа сохилгато бүрин хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй.

Колхозуудаар ажалай өмхидхэл яашагүй һуула. Хүдөлмэрилөө үгтөөгүүр орой гараха, үдэшэнь эртэ орохо ябадал хаа-хаанагүй үзэгдэнэ. Бороогой ороходо шалтадаг байгаа һаа, мүнөө тэдэнэр яараха юуг байхаб, сагай уларил һайн ха юм, таряагаа хуряажа үрьдэхэбди гэжэ хэлсэдэг. «Гигант» колхозоо ажалай өмхидхэл ба жаяг заршам бүрин һуула. Үдэшын табан часай үодэ энэ колхозой ток дээрэ ажал хүдөлмэри зогсоогдошодог юм. Мүн «Красный партизан», «Красная заря», «Политотдел», «Авангард», «Красный боец» ба бусад олохон колхозууд нимэ байдалтай.

Колхозой хүтөлбарилэгшэд транспорт дутуу гэжэ шалтадаг байна. Тэд, зарим колхозуудта бэлэн таряанай үгы дээрэһээ машинануудыг байдаг ушарнууд бии.

Тэрэшэлэн бэлэдхэлэй пунктнуудта таряа тушаажа абалгые удааруулна. Спиртын завод дээрэ таряа тээһэн машинануудыг хододоо 3—4 часай туршада баригдадаг байха юм. Тэндэ таряатай мешок бүхэн амяар-амяараа шэгнэгдэдэг тула ороһоной шапарые шалгахада удаан саг үнгэрдэг байна. Заводой директор нүхэр Орловский таряа тушаагшадай гомодолдо, сээжэлдэһэн үгөөрөө нигэжэ харюусадаг:

—Намда хандаха хэрэггүй, тусхай хүнүүд тэнцэ табигдаа, тэдэнэртэй хозэлдэгты.

Таряа хуряалга ба тушаалгые түргэдхэхэ тушаа аймагай хүдөө ажахын таһагай зүгһөө колхозуудта хангалтагүй хүтөлбэри үгтэнэ. Хүдөө ажахын таһагайхид колхозуудһаа гансал мэдээ суглуулаад һуудаг мүртөө тэрэнээшье пэгэ үзэрөөр хожомтожо абадаг юм.

Ив. Очиров. Сем. Дунаев.

БМАССР-ой МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТЭЙ БА ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ БЮРОГОЙ ТОГТООЛООР ИНМЭ АЙМАГ РЕСПУБЛИКАНСКА ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭБЭ:

БАЙКАЛО-КУДАРЫН аймаг —(ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр МИРОШНИЧЕНКО, аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр ВТОРУШИН, уполминзаг нүхэр ТАРАКАНОВСКИЙ, аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр ТИМОФЕЕВ) —гүрэндэ таряа тушаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэһэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгуйсэдкомуудай зууршалгаар, доро дурсагдаһан колхозууд Республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэбэ гэбэл:

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГ:

94. **«Майн 1»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшые орлогшо нүхэр **Второшин**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Орлов**).

95. **Буденнын** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Лагерев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Конев**).

96. **Пушкинай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Кобылкин**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Корытов**).

97. **Куйбышевай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Будаев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Тугарин**).

98. **«Прибайкалец»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Муравьев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Новолоцкий**).

99. **«Красный рыбак»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Бошлеев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Баторов**).

100. **«Партизан-Кударинец»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Перфильев**).

101. **«Октябрь»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Второшин**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Конев**).

102. **«Байкал»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Березовский**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Печкин**).

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ:

103. **«Новый Путь»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Налетов**. партийна организациинь секретарь нүхэр **Красиков**).

104. **Чапаевай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Белоусов**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Молоков**).

105. **Чкаловай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Н. Баев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **К. Баев**).

106. **«Красная Заря»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Патрушев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Сухих**).

КАБАНСКЫН АЙМАГ:

107. **Сталинай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Кобылкин**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Федоров**).

108. **«Победа»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Дедюгин**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Шигаев**).

109. **Чапаевай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Стрекаловский**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Котова**).

ТОРИИН АЙМАГ:

110. **Ворошиловай** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Жамсуев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Цаганкуев**).

111. **Энгельсын** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Норбоев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Буянтуев**).

БЯХТЫН АЙМАГ:

112. **«Большевик»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Цыремпилов**, партийна организациинь секретарь нүхэр **Банчиков**).

БУРУМКАНАЙ АЙМАГ:

113. **Ленинэй** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Б. Бадмаев**, партийна организациинь секретарь нүхэр **М. Бадмаев**).

Октябрин **9**

Таряа тушаалгые түгэсхэлгын АРБАН ХОНОГ

Мүнөөдэр Байкало-Кударын аймаг гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ. Тиин, энэ аймагай колхозууд түсэбһөө гадуур таряа тушаажа байна.

Республикын дүрбэн аймаг гүрэнтэзэ сүм тоособа. Һаяар Прибайкальска аймаг таряа тушаалгаяа дүүргэхэнь. Эдэ аймагуудай амжалтануудыг республикын бүхы аймагуудта үльгэр жишээ болоно үгэхэ ёһотой.

Ударна арбан хоногой дүүрүүтэйхэн байбашье, олонхи аймагуудыг таряа тушаалга дээрэ эрид хубилалта гаргаагүй байна. Баргажанай, Курумканай, Заиграйн, Иволгын, Тарбагатайн, Сэлэнгын аймагуудыг ударна арбан хоногые эмхигүйгөөр үнгэргэжэ байха юм. Тиимэһээ таряа сохилго ба гүрэндэ шэрэлгэ хурдан темпээр ябуулагдажа шадагдаагүй байна.

Дурсагдагша аймагуудай партийна, советскэ органуудай хүтөлбэрилэгшэд таряа тушаалгын дутуунуудые эрид шууд усадхахын тулада шанга хэмжээнүүдые бэелүүлхэ уялгатай. Таряа тушаалгые дүүргэһэн түрүү аймагуудһаа үльгэр жишээ абажа, гүрэнтэзэ үглеө мүнөөгүй тоосохо ябадал хамагай шухала болоод байна. Гүрэндэ таряа тушааха графигые колхоз бүхэндэ заатагүй дүүргүүлхэ шухала. Тиихын тулада сохилго ба таряа хатаалга, сэбэрлэлгые хаа-хаанагүй түхэрэн сүүдхэ соо эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тэрээнтэй хамта, таряа тушаалгада элсүүлэгдэһэн автомашинануудыг болон бүхы транспортые дүүрэн хүсөөрынь эубөөр хэрэглэхэ шухала.

Гүрэндэ таряа тушаалгые энэ гэһээр дүүргэхын тулада социалистическэ мурысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал зайлашагүй. Партийна организаци бүхэн таряа тушаалгада ябажа байһан колхознигуудай дунда партийно-политичеекэ хүдөлмэри һайнаар ябуулха уялгатай.

Колхоз, совхоз ба машинно-тракторна станци бүхэнэй бүхы арга-боломжонуудые таряа хуряалгада шадамараар элсүүлжэ, гүрэнтэзэ һаяын үдэрнүүдтэ сүм тоосохо ябадал аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын, бэлэдхэлэй органуудай шухалын шухала зорилго мүн.

Тушаалгын ябасые һуладхаба

БАРГАЖАН. (Телефоноор абтаба). Таряа тушаалгые түгэсхэлгын ударна арбан хоногой олохон үдэр үнгэрбэ. Энэ үе соо Баргажанай колхозууд дурбэнһөө бэшэнь бэлэдхэлэй пунктда нэгэшье центнер таряа үгөөгүй. Хэрбээ аймагай колхозууд ударна 10 хоногой урда тээ, сентябрин 30-да 530 центнер таряа тушааһан байгаа һаа, үнгэрэгшэ табан хоног соо ороһдоо 356 центнер тушааһан байна. Нигэжэ эндэхи колхозууд ударна арбан хоног соо таряа тушаалгын теемые хурдадхахын ороондо, хэрин улам һуладхажа байха юм.

Олохон колхозуудаар таряа тушаалгын хүдөлмэри дээрэ ямаршье эмхи гурим сахигданагүй. Тиимэһээ бэлэдхэлэй Министерствын аймагтахи түлөөлэгшын ба зарим колхозуудай хоорондо ходо арсалтаан болоожо байдаг. Жишээлхэдэ, бэлэдхэлэй Министерствын Баргажанай аймагтахи түлөөлэгшын мэдээгээр, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз 460 центнер таряа тушааһан байна. Гэбэшье, энэ колхозой хүтөлбарилэгшэд 540 центнер тушаагаабди гэжэ байха юм

Гадна, Усть-Баргажанай сельсоведэй Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Шелковников) 15 центнер таряа фактурагүйгээр бэлэдхэлэй пунктда эльгээһэн байгаа. Мүн аймпотребсоюзай нэгэ автомашина Баргажанай сомоной колхозуудай таряа шэрэлгын хүүдөлмэридэ элүүлэгдэһэн юм. Гэбэшье, уданшагүй аймпотребсоюзынь автомашинада гэгэргэнь абаад ябашаһан байна. Ударна арбан хоногой үнгэргэлгэжэ байһан энэ халуун үедэ һаад түбэг ушаруулжа байһан ябадалые ябашье тэсэшэгүй.

Д. Гунзынов.

Поперечеенскэ пункт муугаар хүдөлмэрилнэ

Бэлэдхэлэй Попереченскэ пункт 1948 оной шэпэ ургасын таряа тушаажа абалгада хангалтапүйгөөр бэлэдхэһэн байгаа. Энэ пунктда Труунын ба Хорнин аймагуудай колхозуудһаа үдэр бүри нилээдгүй ехэ таряан орожо байдаг. Тэд, пунктын хүдөлмэрилэгшэд колхозуудай асарһан таряае бүаадгүйгөөр тушаажа абахын түлөө ороһдодоггүй юм. Тиимэһээ таряа тушаагшад болбол али нэгэн лаборантые хүлеэжэ бүхэли үлэрөө барадаг ушарнууд үзэгдэдэг байна. Мүнөө ударна декадын үнгэргэгдэжэ байһан үеэ бэлэдхэлэй пунктнуудыг бүри һайнаар хүдөлмэрилжэ, үдэр һүнигүй таряа тушаажа абахэ уялгатай байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, Попереченскэ пунктын хүлэмэрилэгшэд энээн тухай мэдээшьегүй, урданэйхи шэнгил унжагаг побшоор хүдөлмэрилжэ байхань гайхалтай

Энэ пункт таряа хатааха ба сэбэрлэхэ сушилканууд ба машинануудые һайса бэлэдхээгүй байгаа. Тиимэһээ зарим колхозууд эндэ голуулһан таряагаа хэдэн олон километртэ байһан станцаа гэдэргэнь шэрэжэ абаашадаг байха юм. Гадна, тушаажа абаһан таряагаа культура бүхэнөөр илгажа хаагалха складшьегүй байна. Нимэ складуудые тухэрэлгэдэнь туһаламжа үзүүлхын тулада үшөө июнь соо Ульдиргын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз тус пунктда тёс үгэһэн байгаа. Тэд, пунктые даагша Метелкин гэгшэ энэ туһаламжаһаань арсаа һэн. Тиигээд, Метелкин таряа хэхэ складуудай барилгануудай хэрэгсэлнүүдые ондоо аргаар олоо юм гү гэхэдэ, харин мүнөө хүртэр задагай зайлан һуужа байха юм. Хэтэрхээ Метелкин болбол пунктын хажууда байһан нэгэ гэр соо таряа хаагалхын ороно, тэрээн соо өөрөө һуужа байдаг.

Тус пунктда хабаатай складуул Гүүнлын совхозой дэргэдэ бии юм. Эндэ таряанай ямараашье хадагалагдажа ба тушаагдажа байһыень Попереченскэ пунктынхид мэдэдэгүй байна.

Колхозуудай тушааһан таряае саг соонь абангүй, пунктын дэргэдэ ехэ ээлжээ хүлеэлгэжэ байлаг энэ ябадал хадаа гүрэндэ таряа тушаалгада угаа ехэ һаад түбэг ушаруулна гэөшэ.

А. Архипов.

Графигай дүүргэлтые таһалдуулна

КУДАРА-СОМОН. (Телефоноор абтаба). Таряа тушаалгые түгэсхэлгын 10 хоногой эхилһээр Кударын аймагай зарим колхозууд темпээ улам һуладуулжа, урда үдэрнүүдтэ орходоо бүри бага таряа бэлэдхэлэй пунктда абаашадаг болобо.

Жишээ болгон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозые (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Ранжуров) абаад үзээе. Энэ колхоз ударна арбан хоногой түрүүшын 5 хоног соо графигай ёһоор 100 центнер таряа абаашаха байһан аад, ороондоо 7 центнер тушаагаа. Графигаа ходо таһалдуулжа байһанай эсэстэ энэ колхоз таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые ороондоо 67 процент дүүргээд байна. Мүн бусадшье хэдэн колхозууд нимэрхүү байдалтай.

Аймагай хүтөлбэрилэгшэд нимэ тэсэшэгүй байдалые хаража байгаад, тэрэнние заһахын түлөө бодото анхаралаа табидагүй байха юм

Б. Ширеторов.

ПАРТИЙНО-КОМСОМОЛЬСКО АЖАБАЙДАЛ

Саашадаа тэсэхын аргагүй

— Тарьа тушаалгые графигайнгаа еһоор ябуулха гэхэдэмнай «тарьаан ногоон», урмэдэһэтэй ба хамхуултай», — гэхэ мэтын эндэб жажэхэн шалгагууд Мухаршэбэрэй Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизацийн секретарь нүхэр Дамбиевһаа нилээд оло дахин дуулдаһан байна.

Нүхэр Дамбиев гүрэндэ тарьа тушаалгаар колхозойнгоо правлениин ябуулжа байгаа хүдэлмэрине хинаалта дороо абажа, тэрэнине хүтэлбэрилэлсэхэ хүн аад, харин колхозой гэгдэнги һаналтай түрүүлэгшэ Д. Цыдыпов гэгшын нүдээндэ орошонхой.

Тарьа тушаалга энэ колхозоо түйлай ушжагайгаар ябуулагдажа байна. Энэ хадаа түс колхозой партийна эхин организацийн коммунистнуудай, тэрэнэй секретарь нүхэр Дамбиев гэгшын колхознигуудайнгаа дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэрине ябуулаагүй дээрэһээнь дуулдана. Энэ колхозой тарьан ажалай бригада дээрэ парторганизацийнаа томилогдоһон агитаторнууд байбашье һаа, эгто хүдэлмэрилнэгүй. Агитаторнууд Бадмацыренов, Яндыков, Очиров гэгшэд һүүлэй үедэ колхознигуулта нэгэтэшье газетэ уншажа үгөөгүй ба өөһэдөөшье уншадаггүй байна.

Парторганизацийн секретарь Дамбиевай политическэ талаар холо харадаггүй, мүн колхозой түрүүлэгшые урагшань татадаггүй, тэрээндэ туһалдаггүй байһан ябалалые саашадаа тэсэхын аргагүй.

Б. Тугнуйский.

Кружогто һуранаб

Сэлгеэн һоёорхон үгдөөгүүр... Гуногууд огторгойе суурилуулан ханхинаба. Улан-Удын паровозно депогой дэргэдэ ябахадамнай хаанахаанаһаа субаһан хүдэлмэришэд жаруу түргэн түс депогой цехүүдүүр ороод.

Уданшьегүй станогууд болон өлдэб машинануудай хүдэлхэ, алха баатын «нис-тэс», «нис-тэс» гэлдэн түмэр сохихо, түмэрэй хахинаха абяанууд соностохонь түргэдэбэ. Нигэжэ, өндэ ажалай шэнэ үдэр халуунаар амилан эхилэ.

Электро-гагналгын цех сао орожо, тэндэхи мастертай уулзан танилсабэбди. Һүүлээрынь тэрээндэ ушар хэрэгээ хэлэбэбди:

—Депогой парткомой зууршалһаһай еһоор электро-гагнуурша нүхэр Урлаковой ажал хүдэлмэритэйнь танилсаха хэрэгтэйбди. Тиин тэрэнишэ заажа үгыт даа.

— Аа... Григорий Даниловичые гү?

— Тиимэ, Григорий Данилович Урлаковые.

—Болохо, болохо. Тон зүб зууршалаал даа. Тэрэш юрдөөл алишье талаараа түрүү хүн байха. Үлэрэйнгөө нормые хододоо 200-һаа 300 процент хүртэр дүүргэдэг юм.

Мүнөө табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргээд, зургаадахи жэлэйнгээ программые дүүргэлтэ болгожо байна. Зай, тиигэбэл ошоел даа. Түлөг дундаа хүдэлжэ байгаа еһотой даа—гэбэ.

Цех соогуур ябабабди. Хэдэн олон хүнүүд зай заблагүй түргэн хүдэлмэрилжэ, ажалынь замхашагүй эршэтэ хүсөөр бусалан байба.

—Тэрүү тэрэ, томонууд мөөрнүүдэй хажууда хүдэлжэ байгааша хүн,—гэзэ мүнөөхи мастер хургаараа зааба.

Мастерта баясхалан хүргэжэрхеод, мөөрнүүд тэшэ шамдуухан ошобобди. Бүдүүн голоор холбогдоһон томонуул мөөрнүүд урдамнай архайлдан байна. Тэдэнэй хажуудэ зогсоод, хара булгайртал адли хубсаһатай хүн ошон ба гэрэлһээ нюдөө далдалха халхабша урдаа барижа, нэгэ мөөрэй эрмэгтэ гагнуурн хэнэ. Нюдэ һаргаама электрын гэрэл туяан яларан толотожо, сагаан ошонууд зуг бүхэндэ сэсэрэн һүрэпэ.

... — Байза, таамнай коммунист бэлэй гүт?—гээд хөөрэлдөөнэйгөө забһарта Григорий Даниловичһаа асуунабди.

— Тиимэ, коммунистаб. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ партиин гэшүүндэ ороо һом.

—Мүнөө эрдэм мэдэрэлээ дээшэлүүлхэ талаар һуралсалай ямар формо хэрэглэжэ, хаана һуралсанат?

— Үнэнииень хэлэхэдэ, багахан һургуулитай хүмби. Тиигэбэшье, «ВКП(б)-гэй түүхын хуряанги курсые» шудалха кружогто һуранаб. Ядалдаһан асуудалаараа мэдэхэ хүндэ ханиажа, туһаламжа заабари абадагби. Мүн өөрымни ехэхэн оролдолго туһална, тэрээнгүйгөөр юуншье бүтэдэггүйбшуу,—гээд Урлаков миһэрнө.

Пүхэр Григорий Данилович Урлаков бухы коллективэйнгээ дунда хүндэтэй, мэдвэжэ хүн болоо. Һүүлэй юһэн жэлһээ үлүү саг соо депогой електрогагнагшаар хүдэлжэ байна. Мэргэжэлээр ба дүй дүршэлөөр баян болонхой. Тэрэнэй үбсүүн дээрэ ялаРһан медаль, мүн тэрэшэлэп хэдэн олон Хүндэлэлэй грамотануул нүхэр Урлаковай ажалай габьяае гэршэлнэ.

А. Жамбалон

Пенци ба хөөрэлдөөнүүд

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацийн хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком (түрүүлэгшэнь нүхэр Шарапов) худалдаа-наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда нинтэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэнэ. Һүүлэй һарануудта городой худалдаа-наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда өлдэб темэтэйгээр 19 лекци унжагдажа, тэрээндэ хамта 1055 хүн хабаадуулагдаа. Тэрэ тоодо сентябрь һара соо «Берлиндэ 3 удаа хобтолго», «В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын науканууудай Бүхэсоюзна Академиин сессийн үн» гэһэн темэнүүдээр лекциинүүд, мүн «СССР болбол дэлхэй дээрэ агууехэ держава мүн», «Залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ тухай» гэһэн хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн байна.

Һайндэртэ бэлэдхэнэ

Манай аймагай олонхи комсомольско эхин организацинуул тарьа хурьялгын эхилхэһээ бүри урда тээ бухы хүсэеэ тэрэнэй шиидхэхы участогуудта хубаарилан табиһан юм. Тиин мүнөө 200 гаран комсомолецуул колхозуудайнгаа поли дээрэ жашөөтээр хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэрэй нилээд олониинь толотомо амжалтануудые туйлажа, союзнабэшэ залуушуулые хойноһоо дахуулан ябанад. Агитаторнууд комсомолецуул ажалшадай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри үргөөөр ябуулна.

Энэ жэлдэ аймаг дотор үнэр ургасын 14 комсомольско-залуушуулай зненопуул хүдэлмэрилхэ зуураа, урдаа табигдаһан зорилгонуудаа өрхимээр дүүргэ.

Республикын солото комбайнер түхэр М. Ковалевскийн үүсхэлые дэмжэн абаһан нүхэр Бадмажаповай хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай комбайныи агрегат республика соогоо түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан туг абаһан байна. Мүн «Социализм» колхозой гэшүүн, жаткын машинист Д. Чойжапов, «Большевик» колхозой жаткашан Х. Нохошкуев, «Коминтерн» колхозой бооштошод Д-Ж. Чултумова, Б-Х. Очирова, бооштошод Галданов («Красный Чикой» колхоз), Н. Хайдапов («Большевик» колхоз), болон бусад пормоео үлүүлэн дүүргэжэ, үндэр ехэ амжалтануудые туйланад.

ВЛКСМ-эй айкомой үүсхэлээр аймагай центрын комсомолецуул субботын үдэшэ дүтын колхозуудта гаража, тэндэ понедельник болтор хонон үнжон хүдэлмэрилхэ зуураа, ажал дээрэ үльгэр жэшээ харуулна. Жэшээлбэл, комсомолецуул—багшанар П. Тумурова, Г. Цыденова, Р. Олзоева, һурагшад Буторина, Арьяев, Фокин, мүн аймгуйсэлком ба ВЛКСМ-эй айкомой комсомольско эхин организацинуудай комсомолецуул Аюрова, Цыренов, Власова, Булгатова, Миронова, Красиков ба бусад тиигэжэ хүдэлмэрилнэ.

Гадна, аймагай колхозуудай малажал дээрэ 200-аад комсомолецуул хүдэлмэрилнэ. Фермэнүүд, малай гүүртэнүүд дээгүүр комсомольско-залуушуулай 14 бригадапуул, комсомольско 17 группануул эмхидхэгдэнхэй. Эдэнэй дундаһаа комсомолка Варвара Шишмаревагай даажа байһан хонин һүрэгтэхи комсомольско-залуушуулай звено (Үбэр-Зөөхэйн сельсоведэй «Ленинский путь» колхоз) өөрынгөө урда табигдаһан зорилгонуудые һайнаар дүүргэжэ шадаһан байна. Гэбэл, тарэ хадаа даажа абаһан 200 эхэ хонин ямаадһаа 205 түл абажа, тобир тарганаар харууһалаа. Мүн «Коммунизм» колхоздохи комсомольско-залуушуулай звено 100 эхэ хонидһоо 115 хурьгадые тэнжээн абаа. Түс звено хонин бүрнөөө 2, 3 кг. ноохо хайшалжа, түсэбөө жэлһээ жэлдэ 110—115 процент дүүргэдэг байха юм.

Аймаг соо малажал ба тарьаналжалһаа гадна, мүн баһа ажауйлэдбэрнин предприятинуул хүгжөн һалбарна. Жэшээнь, Галуута-Нуурай шахта, Селендумын мотор-заһабарилгын завод, Улан-Удэнэ Наушка хүртэр һунаһан түмэр замгэхэ мэтэнүүд бии. Тиин, тэндэ хүдэлмэрилдэг комсомолецуул мүн лэ эхэнүүд амжалтануудые туйлана. Комсомолецуул Помазкин (Галуута-Нуурай рудоуправлени), Савельев (Галуута-Нуурай станци), Березовский, Марфин (Мотор-заһабарилгын завод), Сапжапов, Шодонов (Загаһанай завод) болон бусад аймагай ажауйлэдбэрнинхидэй дунда түрүү һуури эзэлэн ябапад.

Нигэжэ манай аймагай комсомолецуул ВЛКСМ-эй 30 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө ажалайнгаа темные багаханшье аалидхангүйгөөр түс һайндэртэ бэлэдхэжэ байна.

Ц. Раднаев,
ВЛКСМ-эй Сэлэнгын айкомой секретарь.

Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хониной-товарна фермэ республиканска социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябанхай. Фермые даагша Л. Дымбрылов — «Республикын эрхим фермые даагша» ба хонишод Н. Балданов, Ц. Цыренова гэгшэд «республикын эрхим хонишон» гэһэн темэнүүдээр лекциинүүд, мүн «СССР болбол дэлхэй дээрэ агууехэ держава мүн», «Залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ тухай» гэһэн хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн байна.

Мүнөө жэлдэ өнэ фермэ хони ямаа үсхэбэрилхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Фермые даагша Л. Дымбрылов хонишод Балданов ба Цыренова гэгшэдтэ республиканска газетэ уншажа, тэдэнэрые һүүлэй һонинуудтай танилсуулжа байна.

М. Минеевэй фото.

Кяхтынхидай уряалда харюу

МАЛАА ТОБИР ТАРГАНААР ОНДО ОРУУЛХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЭ!

Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско-залуушуулай бригадын отарынхидай

УЯЛГАНУУД

Бидэнэр, Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско-залуушуулай бригадын отарын хүдэлмэрилэгшэд кяхтынхидэй уряалые халуунаар дэмжээд, адуу малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоподби.

1947 — 48 онуудай үбэлжэлгэ эрхимээр бэлэдхэжэ, үбэлэй үедэ ветеринарнэ-техническэ заабаринуудые шарин нигтаар сахиһанай ашаар, отарын хүдэлмэрилэгшэд хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа, энэ жэлэй 8 һарын турша соо хонидой тоо толгойе хоер дахин олошируулһэн байна. 341 эхэ хонинһоо 372 хурьгэн абтажа, бүрин бүтэнөөр ондо оруулагдаа. 1948 онды хони үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб 110 процент дүүргэгдэһэн байна. Дунда зэргээр хонин бүринөө 1,7 килограмм ноохо хайшагдаа.

Отарын хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр 327 центнер үбһэ тэжээл бэлэдхэгдэ. Иигэд байхадаа бидэнэр, ВЛКСМ-эй 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлахаар зоригжоод, кяхтынхидай уряалар малшадай бүхэреспубликанска мүрысөөндэ оролсожо, доро дурсагдаһан уялгануудые абанабди гэбэл:

1. Байгша оной октябрийн 15 хүртэр хонидой ба хурьгадай бухы байрануудые заһабаринжа ба дезинфекци хэжэ дүүргэхэ, ноябрийн 1 хүртэр үбһэ тэжээлэй 40 процентые хонидой байрануудта зөөжэ абаашаха.

2. Үбһэ тэжээлые зүбөөр гаргашалхын тулдэ һара бүхэнэй график зохеохо ба малай байрануудай дэргэдэ кормушкануудые бэлэдхэхэ.

3. Намар-үбэлэй үедэ ороной кампаниие һайнаар ябуулхын тулдэ хусануудые зоотехническэ заабаринин еһоор харууһалжа, тобир тарган байлгаха.

4. Байгша оной январийн 1 хүртэр 100 хони түрүүлжэ, 130-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха. Хонидые үбэлэйнь байрада оруулга хүртэр һайнаар эдуулжа, тобир тарган болгохо.

5. Отарын дэргэдэ үлэмжэ эмхидхэжэ, библиотекэ биш б... ко, наглядна хөрэгсэлнүүдые б... хэхэ. Хонишодой дунда уншаа... ба хөөрөлдөөнүүдые үргэ... дэйшалхы хуудаһануудые ... соонь гаргаха. Үбэлэй үедэ бүр... сал өмхидхэжэ, ерэхэ жэлэй м... тын 1 хүртэр хонишон бүрэ... зоотехническэ заабаринуудта ... нилсуулха.

Кяхтынхидай уряалаар ... уялгануудые абажа, социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод байна, бидэнэр хэлэһөн үгэдее ... хын түлөө мүнөөнөөе эхилэд ... сажэ байнабди. Тиин, малай ... жэлгые амжалтатайгаар ... хын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсохые республика... бухы залуу малшадые уряалда...

Х. Буянтуев,
комсомольско-залуушуулай бригадын отарые даагша
М. Надмитов,
отарын гэшүүд: Д. Гуромалов,
Ц. Надмитов,
Б. Цыренов ба бусад.

Үүлтэртэ фермэ үбэлжэлгэдэ бэлэдхэнэ

Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ малай фермын хүдэлмэрилэгшэд үбэлжэлые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө кяхтынхидай уряалаар социалистическэ мүрысөөндэ үргэлдэлайсатайгаар оролсобо. Энэ фермынхид недоцонойхидо орходоо 600 центнер ехэ үбһэ бэлэдхээ. Тиигээшье һаа, түрүүшүүлэй үүсхэлые халуунаар дэмжөд бэйхадаа, фермынхид үбһэ тэжээл улам ехээр бэлэдхэжэ, малай бухы байрануудые онсо һайнаар заһабаринха гэһэн уялгануудые абаа.

Тиин, фермын хүдэлмэрилэгшэд һаянай улам өлэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, 60 толгой залуу малай үбэлжэхэ шэнэ дал барижа дүүргэбэ. Мүн малай хохир дэбисхэр хүсэл бэлэдхэһэн байна. Һалаар малай бухы байрануудай заһабарилгые дүүргэхээ байна.

Фермын хүдэлмэрилэгшэд зуна үедэ малай хэрууһые һайнаар өмхидхэнэй эшаар, һу һаалгаяа нилээшүй дээшэлүүлэх. Мүнөө Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ һу тушааха жэлэйнгээ түсэбые сүм дүүргэнхэй.

Б. Базаров.

Малайнгаа байрануудые заһабарилжагүй

Мухаршэбэрэй аймагай колхозуул малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые муугаар ябуулжа байна. Олонхи колхозуул малайнгаа бэйрануудые заһабарилха талаар өөдтэй юумэ хөөгүй. Аймагай 32 колхозуудай ороёдоо 2—3-ниинь, тэрэ тоодо Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр И. Аюшеев, МТФ-е хаагшэ нүхэр С. Хандажанов), Хонхолойн сельсоведэй «XVII партсъезд» (правлениинь түрүүлэгшэ Н. Трофимов, МТФ-е даагша нүхэр К. Козлов) колхозуул малайнтаа байрануудые һэльбэн заһабарилжа дүүргэхээ байна. Энэ колхозуудта заһабарилгын тусхай бригадануул хүдэлмэрилдэг.

Гэбэшье, эндэхи олонхи колхозуул тарьахуряалга ба тушаалгые урдаа баряад, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые мүнөө хүртэр өхилөөдүй байха юм. Жэшээ болгон Суулгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозые абяад үзэе. Энэ колхоз жэлһэ жэлдэ малай үбэлэй байрые заһабарилха ба дулаалха талаар юушье хэдэгүй тоной. Тэрэнэй өсэстэ энэ колхоз жэл бүри хөлөн арбаад эдууһа малаа гарсалуулдаг байна. Түс колхозой хониной ба өбэртэ болоо малай фермэнүүдые даагшад Ж. Эрдынеев, А. Самагадеев гэгшэд малайнгаа байрануудые заһабарилжа дүүргэхын ороноо пишэ-тиишээ дэмы гүйлгэжэ ябаг заншаатай.

Тэрэшэлэн Октябрийн сомоной «Шэнэ-Байдал (колхозой МТФ-е даагша П. Иванова) «мүнөө дээрээ малажалнай мартагшоо»,—гэжэ һэнгэргүйгөөр хөөрэдэг ба малайнгаа байрануудые заһабарилжа ба дулаалжа эхилээдүй байха юм. «Суулга» гэжэ участогта малайнь байра шэбхдөө дүрэуллшанхай байдаг. Эндэхи бусадшье колхозуул үбэлдэ бэлэдхэлээр мүн иимэшүүл байдалтай. Ушар иимэһээ ойрын багаар зохихо хэмжээнүүдые абака, энэ хүдэлмэрине түргэнөөр абуулха шухала.

Б. Дымбрылов, (манай корр).

Уялгануудаа дүүргэжэ эхилээ

Кяхтынхидай уряалаар малшадай бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Торгин аймагай «Улаан Номто» колхозой малажалай хүдэлмэрилэгшэд абаһан уялгануудаа үнэн хэрэг дээрэ дүүргэжэ эхилээ. Энэ колхозой гэшүүд 1948 ондо малажалые хүгжүүлэх гүрэнэй түсэб бухы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэһэн энэ эмжалтаяа үбэлэй үедэ улам арбидхаха гэһэн эрилго табинхай.

Мүнөө малажалайнь бухы фермануудай үбэлэй бэйрануу заһабарилагдажа, дулаалагдаһан ба ... фекци хөгдөһэн байна. Нарай ... байрануудай пеэшэнгүүд ... һэльбэн заһабарилагдаа. Болто... хоер бригада үбһэ тэжээл бэлэ... дээрэ хүдэлмэрилнэ.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэд ... ноева, Бубеева, Дашеев, Аюшеев ... бусад үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэ... гаяа өөдөхитэйгээр хабаадалсан... мүрысөөндэ түрүүлэнхэй.

В. Васильев.

Малай байрануудые саг соонь заһабарилха

Алуу малаа атар тарганаар ондо оруулха шухала нухасэлнүүдэй нэгэн хадаа тэдэнэй үбэлэй байра байдалые саг соонь һайнаар заһабарилха ябадаг болоно. Дулаалаар бэлэдхэгдэһэн байрануу хадаа адуу малые эндэб үбшэнөөе хамгаалхаһаа гадна, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ онсо удхатай.

Зүгөөр, республикын зарим аймагууд малай байрануудай заһабарилгые тон хэмгалтагүйгөөр үнгэргэжэ байха юм. Аяар сентябрийн дүүрэтэр бухы республика хотор малай байрануудые заһабарилха түсэб арайхан хахадаад байна. Закаменай, Эдэн Торгин, Сэлэнгын, Баргажанай аймагууд малай үбэлжэлгэнэ илангаяа муугаар бэлэдхэжэ байнхай. Сэлэнгын аймагые абаад үзэхэдэ, тэндэхи олохон колхозуудай малай байрануу һандаржа задаршанхай бэйһан муртэнь, мүнөө хүртэр заһабарилга эхилээдүй байха юм.

Тэрэшэлэн республикын дилэнхи аймагууд зоотехническэ шэнэ бэрилгануудые түхеэрэхэ түсэбөө таһалдуулжа байна. Закаменай Сэлэнгын, Торгин, Эдэн аймагууд мүнөө хүртэр нэгэшье шэнэ байра заһабарилжа дүүргээдүй бэйһаар. Хэтэрхэдээ, зарим колхозуул шэнэ байрануудые түхеэрэхын, ... харин хуушан байрануудаа зас... эблэнэ. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз конюшняа залалаа, ... пине колхозой клуб болгожо... Мүн «Коммунизм» колхоз ... бодо малай байрые залалаа, ... рөнине баһа клуб болгожо... байна. Энэ мэтын баримтууд ... ондоошье аймагуудта бии.

Гадна, зарим колхозуудай ... байрануу доторхи түхеэрэлгээ — кормушка, уһа хэдэг ... ба бусад эбдэржэ, үгы болгожо... байнэ. Тиигэбэшье, эдэнине ... һабарилжа һэргөөхэ тушаа... шье хэмжээн абтанагүй.

Аймагуудай хүдөө ажахын ... һагуу болон тэрэнэй мэргэжэ... болбол малай байрануудай ... барилга болон үбэлжэлгэдэ ... хэлэй бэшэ бусад хүдэлмэрин... таһалдаха аюулда хүрэжэ ... болобошье, мүнөө хүртэр ... амар һуужа байнаар. Үбэлжэ... бэлэдхэлые дүүргэхэ саг ... Тиимэдэ, аймаг, колхоз бүхэн ... малай байра байдалай заһабари... гые саг соонь эрхимээр заһабари... жа, үбэлдэ эрхим бэлэдхэ... уялгатай.

С. Старк...

Гүрэндэ үбһэ тушаалгые таһалдуулна

Түнхэнэй аймаг тарьа тушаалгаар республика дотороо түрүүлжэ ябана гэбэшье, гүрэндөө үбһэ тушаалгын түсэбые хэтэрхэй ехээр таһалдуулна. Эндэхи 26 колхозуудай миин 6-ниинь («Улаан-Торо», «Улаан-Шулуута», «Заря», «Память Ильича», Ворошиловай, Карл Марксын нэрэмжэтэ) үбһэ тушаалгые муу бэшээ ябуулжа, үлэр бүри хэдэн арбаад тэрэ үбһэ бэлэдхэлэй пунктда абаашажа байха юм.

Гэхэтэй хамта, үлэгшэ 20 колхозууд, тэрэ тоодо XVII партсъездын, Кагановичын, БМАССР-эй Верховно Советэй, Дзержинскийн, Молотовой нэрэмжэтэ ба «Улаан-Шанай» колхозууд гүрэндэ үбһэ тушаалгые зорюута таһалдуулжа байна гээ һаа буруу болохогүй. Ушарынь хадаа эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «тарьахуряалга ба тушаалгые дүүргэтэрээ үбһэ тушааха сүлөө байхагүй» гэһэн лаялда баригданхай. Энэ талаар илангаяа XVII партсъездын, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр Барбаков ба Байбородин гэгшэдые нэрэлхэ хэрэгтэй. Тэрэшэлэн «Улаан-Шанай», БМАССР-эй Верховно Советэй нэрэмжэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр Фролов ба Убушеев гэгшэд «үбһэнэй орондо онлоо продуктаар тоособол дээрэ» гээд үбһэ тушаалгые зорюута таһалдуулжа байдаг. Тиихэдэ Молотовой, Дзержинскийн нэрэмжэтэ колхозуу... түрүүлэгшэнэр Бильдуев, Гы... гэгшэд «үбһэндэ хэрэгтэй хүн... дее ерээд абана аабза» гэжэ ... гүйгөөр халаад, 2-3 кило... байлан бэлэдхэлэй пунктда ... абаашахаяа арсаад, гүрэн ... харша ябадаг гарганжа байна. Гүрэндэ тарьа тушаахэ ... байһан өнө колхоз хойрог ... түрүүлэгшэ Гыргеновой гэмэ... тушаалгые таһалдуулжа байна.

Өөрынгөө хүршэһөө мүн ... вой нэрэмжэтэ колхозой түрүү... Бильдуев холо ошоогүй. Энэ ... болбол хэрэгтэй хүн байбал ... һее байтагай, тарьашье өөһэдө... жэ абаашаг ла» гээд эдэ ... ринуудые зорюута таһалдуу... байна.

Олонхи колхозуудай үбһэ ... гые нигэжэ таһалдуулһаяа ... тус аймаг июлийнгээ ба августа... графигые дүүргэжэ шалгаагүй. ... аймгуйсэлкомой түрүүлэгшэ ... нов, бэлэдхэлэй Министерствын ... хэнэй аймагтахи түлөөлөгшэ ... хов гэгшэд иимэ байдал һайса... жа байбашье, ямаршье хэмжэ... гүй, лаяа амар һуужа байна.

Тарьахуряалга ба тушаа... турган темпээр ябуулхатайгаа ... гүрэндэ үбһэ тушаалгые тогто... һон хаһа болзор соо дүүрг... түлөө эндэхи колхозуул ... еһотой.

И. Ильи...

ГАРГЫН СОМСОВЕТ МУУГААР ХҮДЭЛМЭРИЛНЭ

Сомоной Советүүд болбол ажахын ба нинтэ-политическэ хүдэлмэрине амжалтатайгаар ябуулха хэрэгтэ айлгэбтэр ехэ үүрэг дүүргэдэг байна. Советүүдэй шухалын шухала зорилго хадаа үргэн арад нинтэтэй холбоо бэрисаагаа саг үргэлжэ үргэдхэжэ, тэдэнэрые парти болон правительствын табиһан зорилгонуудые саг соонь дүүргэхэ хэрэгтэ өлсүүлэ ябадаг болоно.

Ажалшадай депутатуудай Курумканай аймагай Совет өөрынгөө үнгэргэгшэ сесси дээрэ «Буряат-Монголой Үнэн» газетын өнө оной июлийн 31-нэй номерто гүйцэлгэдэһэн «Аймагтын сомсоведэй дүй дүршэл» гэһэн статьяе зүбшэн хөлсэхэ зуураа, ажалшадай депутатуудай Гэргын сомоной Совет болбол нинтэ-өмхидхэлэй хүдэлмэрине муугаар ябуулна гэжэ тэмдэглэнэн бэлэй.

Тус Совет болбол өөлжөөтэ сессиее саг болзор соонь зарладаггүй, хаа-яа зарлабшье тэрээнэйнгээ урда тээ ямаршье бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулдаггүй байшаа. Советэй сессинүүд хэрэ ажахын ба культурна ажабайдалай шухала асуудалнуудые зүбшэн хөлсэдэггүй байһанинь аймагай Советэй сесси дээрэ шүүмжэлэлэй еһоор элирүүлэгдэжэ, энэ баримта хадаа сессийн тогтоол соо тэмдэглэгдэһэн ба элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудаа өйрын сагта һайжаруулхые тус комиссиедэй гүйсэдхэлэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Базар Бадмаевһаа шууд эрилтэ хэгдэһэн байгаа.

Тэрээнһээ хойшо нилээд удаан саг үнгэрөө. Тиигэбшье Гаргын сомоной Совет, тэрэнэй депутатууд болон өдөбхитэй мүнөө хүртэр хүдэлмэридөө ямаршье хубилалта хөөгүй, хуушанайнгаа зангаар өнөл нобшоор хүдэлмэрилжэ байнаар.

Жэшээлхэдэ, үнгөрөөн 8 һара хахадай туршада 5 дахин сесси үнгэргэһөн ба өдэ сессинүүд дээрээ ороёдоо 8 асуудлнуудые зүбшэн хөлсөһөн байха юм. Сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев урда мэтэ ямаршье бэлэдхэлгүйгөөр сессиеэ зарладаг хэбээрээ. Ушар иимэһээ 25 депутатуудһаа сесси бүхэндэ арайхан гэжэ 15 — 17 депутатуудынь суглардаг байна. Зарим депутатуудынь сомоной Советэй ажал-ябуулгада өдөбхитэйгээр хабаадалсахэһаа байтагай Советэй сессидэ ямаршье хүндэтэй шалгагаангүйгөөр ерэдэггүй байна. Депутат Е. Толстихина гэгшэ һунгагдаһан сагһаа хойшо нэгэшье сессидэ ерэгүй, арад нинтын этигэл найдабэрине дүүргэдэггүй, ажалшадһаа хөлдөшөһөн байха юм. Нимэ депутатуудые хүмүүжүүлхэ талаар Советэй гүйсэдком ба тэндэхи парторганизаци ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй.

1947 оной декабрийн 27-ой үдэр Гаргын сомоной Советэй түрүүшын сесси дээрэ саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ 5 комисси һунгагдаһан аад, тэдэнэр мүнөө хүртэр комиссиингаа нэгэшье заседани үнгэргөөгүй. Тэдэнэр хэхэ хүдэлмэриингөө хараа түсэб табигдаггүй, өөһэдынгөө үүсхэлээр нэгэшье асуудал сомоной гүйсэдкомой ба Советэй сессийн заседаниинүүд дээрэ табяагүй байха юм.

Түс сомоной колхозууд малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые адуу мореор, өбэртэ болоо малаар гахайгаар ихэ дүүргөөгүй байһаар. Энэ сомоной 5 колхозуудта тарьа хуряалга ба гүрэндэ тушаалга тон муугаар ябуулагдажа байна. Нимэ байлалые хаража байгаад сомоной Советэй саг үргэлжын хүдөө-ажахын комисси (түрүүлэгшэнь нүхэр Д. Очиров) юушье хэнэгүй.

Түс сомон мүнгэ өлсүүлхэ түсэбые квартал бүхэндэ дүүргэдэггүй ба мүнөө гурбадахи кварталайнгаа түсэбые ороёдоо 70 процент дүүргээд байна. Тиигэбшье Советэй бюджетно-финансова комисси (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. Балмаев) арад зоной дунда ямаршье агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаггүй, налоговой агентнүүдэй хүдэлмэрине хинадаггүй, тэдэнэртэ нэгэшье туһаламжа үзүүлдэггүй байха юм.

Үнгэрэгшэ хоер квартал соо Советэйнгээ сесси дээрэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Советээр тунхагдаһан ажалшадай депутатуудай сомоной ба сельскэ советүүдэй республиканска социалистическэ мүрысөөнэй ябасые ба квартальна дүнгүүдые хоер дахин хаража үзэхэ зуураа, социалистическэ мүрысөөн сомон соомнай хангалтагүй ябана тэжэ төмдэглээд, тэрэнине дары һайжаруулха талаар гоо-гоо тогтоолнуудые абаһан байна. Тэдэ тэдэ тогтоолнуудай дүүргэлтые хэншье шалгалаггүй, гансахан слаРһан дээрэ бэшэгдэдэ үлдэг байна. Тогтоолой дүүргэлтые шалгадаггүй байһин дээрэһээнь, зарим депутатуудэ хүндэтэ уялгаяа харюусалгагүйгөөр хандадаг болошоо.

Эгэл иимэһээ өнэ сомон дотор социально-культурна хэмжээбүүлгануудай, медицинскэ пунктуудай болон культурно-гэгээрэлэй өмхи-зургаануудаа хүдэлмэри тон һулаар табигдахгүй. Сомсовет медицинскэ пунктуудай ба һуртуулиин хүдэлмэрилэгшэдтэ салин хүлһыень саг болзор соонь үгэдэггүй, зарим ушариуудта 2 — 3 һараар һаатуулдаг байна.

Иимэһээ сомоной Советэй хүдэлмэрине өөрөө һайжаруулжа, һунгагшадайнгаа этигэл найдабэрине бэ захяае дүүргэхэ хэрэгтэнь аймагай Советэй гүйсэдкомой хүдэлмэрилэгшэд түс Советэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ба депутатуудта халуун туһаламжа үзүүлхэ үялгатай.

С. Бадмаев.

Жэлэйнгээ түсэбые—ноябриин 7 хүртэр

☆ ☆

Хоёр-хоёр нормонуудые дүүргэнэ

...ан-Улын моторо-заһабарилгын ...й коллектив октябрьска һайн ...дэрэтэй түрэтэйгээр үгтахын ...н социалистическэ мурысөөндэ ...ходоо, худэлмэришэн бүхэнэй ...й бүтээсые дунда зэргээр 25 ...ргөөр дээшэлүүлхэ, гаргаһан ...ниингаа өөрынь үные 5 про... ...ймдаруулха гэһэн уялга... ...абалсаһан байгаа.

...ой түрүү стахановецууд аба... ...ганнуудаа хөрөг дээрэнь ...ха үдэр бүри хоёр-хоёр ...нуудые дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, ...целын стахановецууд нухэд ...ршиниченко, М. Сердюкова ...н худөө ажахын машинануу... ...альнуудые үйлэдбэрилгэ дөө... ...рэ ажаллаад үлэрэйнгээ даалгабаринуудые 200—250 процент хүртэр хододоо дүүргэнэ.

Тиихэдэ, электроцехынхидтэй мурысэн ажалладаг механическа цехын худэлмэришэд энэ мурысөөндэ яэбашье илаха хүсэлтэйгээр ажал дээрэ бүхы хабаараа шармайн тэмсэнэд. Эрхим токарь И. Бочков, слесарьнуд — стахановецууд Д. Товер, П. Гаянский гэгшэд өөһэд хооронды мурысөөндэ өдэбхитэйгээр оролсон ажаллаһанай ашаар һарынгаа даалгабаринуудые 150—200 процент хүртэр дүүргэдэг байна.

Ив. Очиров.

Инструментальщигууд үндэр бүтээсэ туйлана

...ан-Улын паровозно депогой ...нтэй дунда октябрьска ...рые үйлэдбэриин эрхим бэ... ...ргөөр үгтахын тула дэлгэрһэн ...ндэ хабаадагшадай тоо ...н үдэртэ олошоржо байна. ...мурысөөндэ ороһон худэлмэри... ...бүхэн октябрьска һайндэр ...р жэлэйнгээ түсэбые дүүргэ... ...тлөө бүхы хабаараа тэмсэжэ ...ем.

...ой бүхы цехүүдэй хоорондо... ...мурысөөндэ ажалай үндэр бү... ...нуудые харуулжа байдаг ин... ...ментальна цехынхид коллектив ...ө алдартай ба хүнлэтэй бо... ...й. Тус цехын эмхитэй ба эб ...коллектив мастер Илья Тарасо... ...Кихо гэгшын хүтэлбэри доро ...хад хахад соо табан жэлэй ...ла бүтээхэ ажалаа дүүргэжэ ...ем байна.

...в амжалта хадаа ажалай эм... ...ые эрид һайжаруулһан, хү... ...ниин сагые нилээд нигтаруул... ...рэһээ туйлагдаа. Тус цехын ...ументальщигууд үйлэдбэрине ...хорруулхын тулөө уралан нари... ...гын ба ухаалан зохеолгын ...нуудые үргэпөөр гаргаһан ...ем. Инструментальна цех ...гсэлые дэмжэлгын «штаб» болонхой гэжэ депогойхид дэмы хэлсэдэгүй.

Үнэхөөрөшье энэ цехынхид үйлэдбэридэ шэнэ юумэ оруулжа, ажалые хурдадхаха ба хүнгөдхэхэ хэрэгтэ һүргаал абахаар юумэнуудые бүтээнэ. Гансахан цехын мастер нухэр И. Т. Кихо гэгшэ өнэ жэлэй үнгэрһэн һарануудай турша-да уралан нарижуулгын 22 дурадхалнуудые оруулжа, үйлэдбэридэ хэрэглээ. Тиихэдэ, ВЛКСМ-эй гэшүүн слесарь Николай Родин, токарь Иван Анциферов ба бусад мүн лэ аша үрэтэй дурадхалнуудые оруулдаг ба үдэр бүри 2-3 нормонуудые гүйсэдхэдэг байна.

Мүнөө депогой новаторнууд-инструментальщигууд Москвагай 35 предприятинуудай урялда харюу болгон үйлэдбэридэ үгтаһан түүхэй эдүүдэйнгээ 25 процентыень арбилха, түсэбһөө гадуур жэлэй өсөс хүртэр 7 һарын даалгабри дүүргэхэ гэһэн уялга абаба. Тиин энэ хүнлэтэй ба харюусалгатай уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхын зорилгоор, инструментальщигууд ленинско-сталинска комсомолой алдарта 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад ажаллажа байна.

И. Аюров.

Ажалаа һайжаруулха замда

...ктын материалнуудай Управ... ...н Заиграйн комбинадай колл... ...н 1948 оной түрүүшын хахад ...соо үйлэдбэриин һэйн амжалта ...ха, жэлэйнгээ түсэбые хахад ...соо дүүргэһэн байгаа һаа, му... ...рэлахи квартал соо ажалайн... ...ые улам дөшэлүүлөө. ...ин нэгэнэй байдалаар түс ...ат хадаа 1948 оной жэлэй ...ые 233 процент дүүргэһэн ба ...лэй модо бэлэдхэлгын жэ... ...сэбые 5 дахин үлүүлэн дүүр... ...ем. Тус комбинадай коллектив ерэхэ жэлдэ барилгын материалнуудые улам ехээр үйлэдбэрилхын тулөө модо хүрөөдэхэ шэнэ цех барижа байна. Мүн худэлмэришэдэй гэр байрын барилганууд амжалтатайгаар ябуулагдана.

Заиграйн комбинадай коллектив өөһэдтөө абаһан социалистическэ уялгаяа уридшалан ба үлүүлэн дүүргэхэ зуураа, Агууехэ Октябрьска революциин һайндэр хүртэр барилгын материалнуудые үгэлгын хэмжээе улам ехэдхэхэбди гэжэ мэдүүлнэ.

☆

9 һара соо жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

БМАССР-ой Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автоуправлениин шино-заһабарилгын завод (директорынь нухэр С. А. Боробов) Октябрьска революциин 31-дэхи жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мурысөөндэ оролсоходоо абаһан уялгаяа хүндэтэйгээр дүүргэбэ. Тус завод сентябриингаа түсэбые 141,7 процент хүргэжэ жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ.

А. Чебаков.

Түрүү предприятинууд

Октябрьска революциин 31-дэхи жэлэй ойе эрхим амжалтануудаар үгтахын тулөө социалистическэ мурысөөндэ оролсоһон нютагай ажаүйлэдбэрилин Министерствын предприятинуудай худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь үрид дүүргэхын тулөө эрмэлзэн тэмсэжэ байна.

Ахын аймагай промкомбинат сентябрь һарынгаа түсэбые 181,3 процент, Улан-Удын городской промкомбинат—136,5, мебельнэ фабрика —131,9, Весоремзавод—119,2, Зэдын аймагай промкомбинат—107,9 һаеы даралгын фабрика—107,7 процент дүүргэбэ.

Олзоборилгын түрүү артельнууд

Ой модоной олзоборилгын кооперацийн худэлмэрилэгшэдэй Бүхэ... союзна зүблөөндэ хабаадагшадай нухэр Сталинда эльгээһэн бэшэгые манай республикын лесохимсоюзай системын олзоборилгын артельнуудэй гэшүүд өөһэдынгөө хамтын суглаанууд дээгүүр зүбшэн хэлсэжэ, социалистическэ шэнэ уялганнуудые абаһан байгаа. Мүнөө тэдэнэр социалистическэ уялганнуудайнгаа дүүргэлтэнүүдые шалгажа эхилбэ.

1948 оной түрүүшын һарануудһаа хойшо өөһэдынгөө ажал дээрэ эрхим амжалтануудые туйлажа ябаһан Ленинэй нэрэмжэтэ бо «Снежная» гэжэ олзоборилгын артельнуудэй гэшүүд жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэбэ. Ленинэй нэрэмжэтэ артелиинхид үнгэрһэн 9 һарын турша соо жэлэйнгээ түсэбэй дээдэ тээ 73 мянган тухэригэй үргэн хэрэглэлэй эд бараа үгэһэн байна.

Дээрэ хэлэгдэһэн хоер артелинн гэшүүд 1948 оной жэлэй эсэс хүртэр үшөө пэгэ-пэгэ жэлэй үйлэдбэриин түсэбүүдые дүүргэхэбди гэһэн шэнэ уялганнуудые абаа. Мүнөө лесохимсоюзай бусад артельнүүд соо социалистическэ мурысөөнэй дүнгүүд гаргагдажа байна.

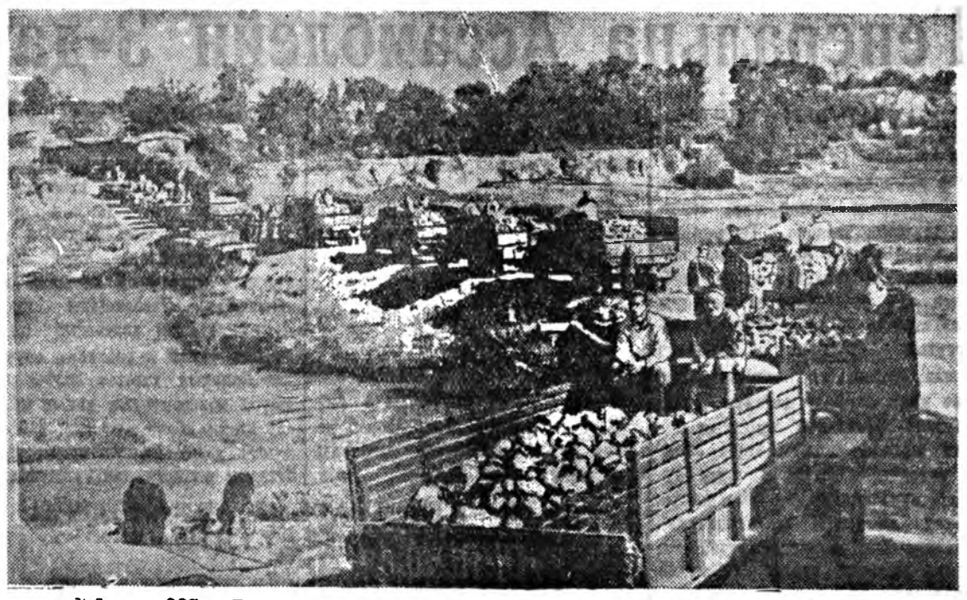

Узбекска ССР. Ташкентска, Янги-Юльска районуудай колхозууд сахарна свекло малтажа эхилээ. Янги-Юльска бэлэдхэлэй пункт дээрэ түрүүшын хэдэн мянган центнер свекло асарагдажа, гэндэхи сахарна заводто эльгээгдэжэ байна. Свекло тушаалгые тэндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз түрүүлэн эхилһэн ба мүнөө энэ колхоз 270 тонно тушаагаад байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Янги-Юльска сахарна заводой бэлэдхэлэй пунктда свекло абаашажа ябаһан улаан ашаа харуулагдана.

ТАСС-эй фотохроника.

Үбэлдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ

Үбэлэй шэрүүн хүйтэн һаранууд хадаа ажайуулэдбэриин ба транспортын олонхи предприятинуудта тон харюусалгатай үе болоно.

Үбэлэй шэрүүн хүйтэн условинуудта һаадүйгөөр худэлмэрилхэ арга байдалые хангажа шадаагүй предприятинууд гэгдэлэ ородог ба түсэбүүдээ дүүргэдэггүй юм.

Улан-Удын түмэр-замай 3-дахи отделени үнгэрһэн жэлдэ үбэлдэ бэлэдхэлые муугаар ябуулжа, 1917 оной дурбэдэхи квартал соо 600-һаа дээшэ поезднуудые графигаар ябуулжа шадангүй, нилээд ехэ гарза хохидол хэһэн байна.

Мүн тиихэдэ, түлеэ түлишын дутаһан дээрэһээ Сэлэнгын пароходствын предприятинууд, һаеы даралгаг фабрика, механизированнэ шэлэй завод ба бусад предприятинууд зарим ажалаа зогсоогоод, үбэлдэ бэлэдхэлые хүйтэнэй түлөө дунда ябуулха баатай болоһон байна.

Паровозо-бүтээлгын заводой зарим цехүүдтэ уһа гаргаха сорогнуудай заһагдаагүй дээрэһээ, цех торынь уһа мульһэн хүрэжэ, худэлмэришэд хүйтэн ба шингэгэй нойтон цех соо ажалладаг байгаа. Мүн паровозо-бүтээлгын ба түрэнэй завод худар ошоһон түмэр харгынуудта заһабаринуудые хөөгүй дээрэһээ эдэ заводуудта абаашагдаха ехотой шухала ашаанууд саг болзортоо хүргэгдэдэггүй байһан юм.

Мүнөө жэлдэ городой ажаүйлэдбэриин ба транспортын предприятинууд дээгүүр үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэри нилээд ябуулагдажа байна.

Ленинэй орденто паровозо-бүтээлгын заводой теплоэлектростанциин коллектив үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэрине мүнөө дүүргэжэ байна. Энэ станци хадаа ажаүйлэдбэриин предприятинуудые, ажалшадай гэр байрануудые, бүхы городые электроэнергээр таһалгаряагүйгөөр хангаха арга-боломжые хүсэд бэлэдхэбэ.

Мүнөө ТЭЦ-ын коллектив нухэр Стругатскиин хүтэлбэри доро үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэрине гол түлөб дүүргэхэ зуураа, шэнэ барилганууд-дай худэлмэрине амжалтатайгаар ябуулжа байна. Энэ худэлмэридэ тус станциин худэлмэришэд, токарь Чистяков, слесарь Яковлев, электрогагнууршан Строганов, бригадирнууд нухэд Волков, Кузнецов, Рагулин, Золотарев, Берзин ба бусад эрхим ажалаараа шалгаржа гараа.

Мүн тэрэшэлэн мелькомбинадай коллектив үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэрине һайнаар ябуулна. Комбинадай түрүү хүнүүдэй дурадхалаар тээрмэнүүдэй талха татаха хүсэнэй хэмжээнь 25 процентээр дээшэлүүлэгдэһэн ба заһабаринн шанар һайжаруулагдаһан байна. Түмэр замай албанай 13-дахи дистанци, Механизированнэ шэлэй завод ба бусад предприятинуудта үбэлдэ бэлэдхэлые худэлмэрине һайнаар ябуулжа байна.

Гэхэтэй хамта, зарим предприятинуудта үбэлдэ бэлэдхэлые хүйтэнэй түлөө дунда ябуулха баатай болоһон байна.

Паровозо-бүтээлгын заводой зарим цехүүдтэ уһа гаргаха сорогнуудай заһагдаагүй дээрэһээ, цех торынь уһа мульһэн хүрэжэ, худэлмэришэд хүйтэн ба шингэгэй нойтон цех соо ажалладаг байгаа. Мүн паровозо-бүтээлгын ба түрэнэй завод худар ошоһон түмэр харгынуудта заһабаринуудые хөөгүй дээрэһээ эдэ заводуудта абаашагдаха ехотой шухала ашаанууд саг болзортоо хүргэгдэдэггүй байһан юм.

Мүнөө жэлдэ городой ажаүйлэдбэриин ба транспортын предприятинуud дээгүүр үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэри нилээд ябуулагдажа байна.

Ленинэй орденто паровозо-бүтээлгын заводой теплоэлектростанциин коллектив үбэлдэ бэлэдхэлэй худэлмэрине мүнөө дүүргэжэ байна. Энэ станци хадаа ажаүйлэдбэриин предприятинуудые, ажалшадай гэр байрануудые, бүхы городые электростанциинуудые, электрохюрөөнүүдые, модо ашаха машинануудые болон бусад механизм-түхеэрэлтэнүүдые абаһан ба эбажашье байна.

Эдэ механизмуудые хүсэд дүүрэнэр ашаглаха хөрэгтэ дүй дүршэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ, машина бүхэнине бүхы хүсөөрынь ашаглаха, тэрэнине онһоожоруулха, бүтээсьень дээшэлүүлхэ ябадалнуудые туйлаха еһотойбди. Эндэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ, онһоожоруулгын ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ шухала болоно.

Намэр-үбэлэй сезоной модо бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэхэ хөрэгтэ предприятинуудай бүхы хүсэн дүүрэнэр эльгүлэгдэд байха зэргэтэй гэшэ.

Үнгэрһэн жэлдэ модо шэрэлгэ хадаа отолоогоһоо ехэр хожомдоһон байна. Энэнэй шалтагаан хадаа модо шэрэлгэдэ үгтэһэн трактор ба машинануудые хүсэд хэрэглэгдэгүй дээрэһээ болоо һөн. Мүнөө жэлдэ нимэ алдартай ябадалые дабтажа болохогүй.

Республикын модошод энэ жэлэй модо бэлэдхэлэй бүхы худэлмэрине амжалтатайгаар дүүргэхэ хөрэгтэ өөһэдтөө байһан аргаболомжонуудые хүсэд хөрэглэхын тулөө тэмсэжэ, һайн амжалтануудые туйлаһан ба социалистическэ мурысөөн үргэнөөр дэлгэржэ модошод бүхэнэй жалай бүтээсые дээшэлүүлһэн байха юм. Тиимэдэ энэ эхилэгдэһэн хөрэгүүдые саашадань улам эршэмтэйгээр дэлгэрүүлжэ, Эхэ ороноо бүгоо барилгануудта хөрэгсэлэй модо түсэбөө гадуур өлбэг ехээр үгэхын тулөө хаа-хаанагүй шэн зорилгой тэмсэлые ябуулха хөрэгтэй.

Үймодоной ажаүйлэдбэриинхидэй зорилгонууд

☆

П. АФАНАСЕНКО,
„Бурмонголлес" трестын эрхилэгшэ

☆ ☆

...модоной ажаүйлэдбэри хадаа ...радай ажахын шухала һал... ...дай нэгэн ба тэрэнэй хү... ...ийн хүгжэлтын хэмжээнһээ ...ськиска табанжэлэй барил... ...тсэбүүдые амжалтатайгаар ...ө ябадал дулдыдэха байна. ...ажаүйлэдбэри, иланганяа шу... ...дуурьөнэй, хэра металлур... ...ажаүйлэдбэринууд, түмэрза... ...транспорт, коммунальнэ ажа... ...ууд хадаа хөрэгсэ... ...ые ехээр эрилжэ байна, ...дамшье улам ехээр эрилэ ...ем.

...модоной ажаүйлэдбэриинхид ...лэй өсөс хүртэр ...оптой жэшэбэл хөрэг... ...модобэлэдхэлгын ба шэрэл... ...мжээе 165 процентөөр дөэ... ...ө эрэгтэй.

...ой Бурят-Монголой ой мо... ...ажаүйлэдбэриин, «Бурмон... ...» трестын предприятинуудай ...бэлэдхэлэй түсэбэй ehoop ...лэй хэмжээе жэл бү... ...ндэн дүүргэхэ эрилтэнүүд ...ааһан байгаа. 1947 — 48 ...й намар — үбэлэй модо бэ... ...й сезонде «Бурмонголлес» ...й коллективүүд һайн амжал... ...ан туйлаа. Гансахан энэ ...ргүүшын квартал соо трес... ...предприятинууд үнгэрһэн жэ... ...рэ үетэй жэшэбэл модо бэ... ...й хамжээе 382 мянган ...ргөөр ехэдхэжэ шадһан ...ем.

...ой түрүүшын хахад ...ө модо бэлэдхэтшэдэй дун... ...листическэ мурысөөн үр... ...дэлгэрүүлэгдэжэ, республикыг...ан амжалтануудаар үгтаа һэн. Модо отолого ба шэрэлгэ хадаа үнгэрһэн жэлэй түрүүшын хахадтай жэшэбэл аяар 60 процентөөр дээшэлүүлэгдэһэн байна. Түрүүшын хахад жэлдэ модо бэлэдхэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ зуураа, республикын модошод, тэрэ тоодо «Бурмонголлес» трестын бүхы коллективүүд арадуудай агууехэ вождь нухэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соогоо 1948 оной модо бэлэдхэлэй түсэбые ноябриин 7 хүртэр дүүргэхэ ба түсэбөө дээшэ 200 мянган кубометр модо гүрэндөө тушаахэ гэжэ нэгэн дуугаар батала. Тиин энэ оной август һарада болоһон суглаан дээрээ ой модоной ажаүйлэдбэриин бүхы худэлмэришэд өөһэдынгөө бүхы арга-боломжонуудые тооложо үзеед жэлэй түсэбые октябриин 1 хүртэр дүүргэхэ ба түсэбөө дээшэ 470 мянган кубометр модо үгэхэбди гэһэн уялга абажа, өөһэд хооронды мурысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлнэн байна.

Өөһэдынгөө абаһан уялгые дүүргэхын тулөө шэн зорилгойгоор тэмсэнэн Хандэгайн мехлесопунктын коллектив үшөө августын 11-эй үдэр модо бэлэдхэлэй жэлэй түсэбые дүүргэхэ зуураа, жэлэй эсэс хүртэр 100 мянган кубометр модо гүрэндэ тушаахэбди гэһэн нэмэлтэ уялга абаад, мүнөө һайнаар худэлмэрилнэ. Мүн тиихэдэ, Эрийскэ мехлесопунктын коллектив модо бэлэдхэлэй жэлэй түсэбые сентябриин 20-до дүүргэһэн ба түсэбөө дээшэ 80 мянган кубометр модо гүрэндөө тушаахын тулөө тэмсэжэ байна. Мүн бусадшье предприятинууд модо отолого ба шэрэлгээр жэлэй түсэбые дүүргэхэ дүтэлжэ байна.

Гэхэтэй хамта, «Бурмонголлес» трестын зарим предприятинууд жэлэй түрүүшын хахадта түсэб дүүргэлтын талаар ехэхэн гэгдэлтэй байһан ба мүнөөшье энэ гэгдэлэе усадхажа шадаагүй. Жэшэлхэдэ, Шулуутайн леспромхоз (директорынь Лотоцкий), Хандэгэтайн мехлесопункт (директорынь Соборов) модо отолого ба шэрэлгын талаар трестын системэдэ нилээд урдуур һуури эзэлхэ арга-тай байһан зэд, хахад жэлэйнгээ түсэбые 90 — 90 тухай процент дүүргэжэ, республикын модошодой социалистическэ уялгаяа бэелүүлхэ хэрэгтэй хойшо татажа байна. Эдэ предприятинуудай хангалтагүй худэлмэри хадаа өөһэдтөө үгтэһэн механизмуудые хүсэд хэрэглээгүй ба мини байлгаһан дээрэһээ, модо отологшодой, шэрэгшэдэй уялгата нормонуудаа дүүргэдэггүй байһан дээрэһээ дулдыдаа. Тиихэдэ трестын хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд эдэ предприятинуудай гэгдэлэе усадхахэ талаар хаһа саггань бодото хэмжээнүүдые абаагүй байна гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Манай республикын бүхы модошод модо бэлэдхэлэй жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ ба түсэбөө гадуур модо бэлэдхэхын тулөө социалистическэ мурысөөн улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, «Эхэ ороноо эльбэг ехээр хөрэгсэлэй модо тушаая» гэһэн дайшалхы лозунгые урдаа табяад ажаллажа байна.

Трестын предприятинууд кадрова худэлмэришэдэй ба сезонно колхознигуудай үбэлэй шэрүүн хүйтэн эрхэ-бэйдэлда ажаллаха ба ажаһууха эрхэ байдалые бэлэдхэхэ талаар байрын гэрнүүдые барижа бэ заһабарилжа байна.

Гэхэтэй хамта, зарим предприятинууд дээгүүр худэлмэришэдэй байрын гэрнүүдэй барилга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Шулуутайн, Хандагатайн Эрийскэ мехлесопунктнууд үнгэрһэн жэлдэ сезонно худэлмэридэ ороһон колхознигуудые байрын талаар, өдеэ хоолой талаар хүсэд һайнаар хангажа шадаагүй дээрэһээ, үбэлэй үедэ модо бэлэдхэлэй хэмжээе багадхаһан байгаа. Тиин мүнөө жэлдэшье бэйрын гэрнүүдбани, копюшни, хомут тоног хатааха гэрнүүдэй барилганууд өдэ предприятинуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Үнгэрһэн жэлэй алдуунуудай нэгэн хадаа модошодой культурнаэр амарха ябадалые муугаар эмхидхэһэн ба клубуудай, улаан булангуудай барилга, заһабаринуудые дүүргэгүй ябадалда бэйгаа. Тиин мүнөө жэлдэшье дээрэ хөлэгдэһэн предприятинууд энэ худэлмэрине муугаар табяа. Модо бэлэдхэлэй пунктнууд дээгүүр худалдаа-наймаа дэлгэрүүлхэ, үргэн хэрэгсэлэй ба шухалэ хэрэгтэй эд бараае эльбэгэр худалдахэ ябадал үнгэрһэн жэлдэ мүн муу байһан ба мүнөөшье энэ талаар манай УРС бэлэдхэлэй худэлмэрине аалихаанаар ябуулна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тиимэ дээрэһээ, УРС-ын ба культурно-гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэд, партийна, профсоюзна орорганизацинууд, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа модошодой ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтэ бүхы анхаралаа хандуулхань шухала. Энээн дээрэһээ модо бэлэдхэлэй амжалтатай худэлмэри дулдыдаха байна.

Мүнөө октябрь һарэ хадаа модо отологшын сезонде бэлэдхэлэй худэлмэрине шидхэхэ тон харюусалгатай һара болоно. Энэ үедэ бүхы гэр байрануудые дуулаалха, заһабарилха, гараж, депо гэхэ мэ... ...ые һайнаар түхеөрөхэ, модо шэ... ...хэ харгынуудые заһабарилха, бүхы механизмуудые, автотранспортые үбэлэй ерхэ байдалда һаадгүйгөөр худэлмэрилхэ арга-тай болгохо ябадал бэелүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Модо бэлэдхэлэй шидхэхы сезонние эрхим бэлэдхэлтэйгээр үгтаһанһэа манай бүхы амжалтанууд дулдыдаха байна гэжэ ой модоной ажаүйлэдбэриин предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд ба коллективүүд хөдэржэ, модо отологшын, шэрэлгын темные һуладхангүйгөөр бэлэдхэлэй худэлмэрине ябуулха ehотойбди. Энэ хадаа хүтэлбэрилэгшэ бүхөнэй, коллектив бүхэнэй урда табитдаа байһан өгөөл дүтын харюусалгатай зорилго болоно.

Парти ба правительство, нухэр Сталин хадаа ой модоной ажаүйлэдбэридэ тусхай анхарал хандуулха зуураа, модо отологшо, шэрэлгын бүхы худэлмэринүудые механизацилха хэрэгтэ тон ехэ анхарал хандуулдаг байна. «Бурмонголлес» трестын предприятинууд мүнөө жэлдэ хүсэтэ автомашинануудые, модо шэрэлгын ба таллуулгын трактор...торнуудые, харгы зэһадаг машинануудые, паровозуудые, нүүдэл электростанциинуудые, электрохюрөөнүүдые, модо ашаха машинануудые болон бусад механизм-түхеэрэлтэнүүдые абаһан ба эбажашье байна.

Эдэ механизмуудые хүсэд дүүрэнэр ашаглаха хэрэгтэ дүй дүршэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ, машина бүхэнине бүхы хүсөөрынь ашаглаха, тэрэнине онһоожоруулха, бүтээсьень дээшэлүүлхэ ябадалнуудые туйлаха ehотойбди. Эндэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ, онһоожоруулгын ба ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ шухала болоно.

Намэр-үбэлэй сезоной модо бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ предприятинуудай бүхы хүсэн дүүрэнэр эльгүлэгдэд байха зэргэтэй гэшэ.

Үнгэрһэн жэлдэ модо шэрэлгэ хадаа отологоһоо ехэр хожомдоһон байна. Энэнэй шалтагаан хадаа модо шэрэлгэдэ үгтэһэн трактор ба машинануудые хүсэд хэрэглэгдэгүй дээрэһээ болоо һөн. Мүнөө жэлдэ нимэ алдартай ябадалые дабтажа болохогүй.

Республикын модошод энэ жэлэй модо бэлэдхэлэй бүхы худэлмэрине амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ өөһэдтөө байһан аргаболомжонуудые хүсэд хэрэглэхын тулөө тэмсэжэ, һайн амжалтанууд туйлаһан ба социалистическэ мурысөөн үргэнөөр дэлгэржэ модошод бүхэнэй жалай бүтээсые дээшэлүүлһэн байха юм. Тиимэдэ энэ эхилэгдэһэн хэрэгүүдые саашадань улам эршэмтэйгээр дэлгэрүүлжэ, Эхэ ороноо бүгоо барилганууудта хэрэгсэлэй модо түсэбөө гадуур өлбэг ехээр үгэхын тулөө хаа-хаанагүй шэн зорилгой тэмсэлые ябуулха хэрэгтэй.

КЯХТЫН АЙМАГТА

ТАРЯАХУРЯАЛГА ТУХАЙ ФОТО-ВЫСТАВКЭ

Академик Обручевой нэрэмжэтэ хизаарые шинжэлэлгын музей болбол таряахуряалгада зорюулагдаһан фото-выставкэ эмхидхэбэ. Энэ выставкэ хадаа «худөө ажахын шэнэ хүгжэлтын тулөө», «Манай ороноо үндэр ехэ ургасын ба өдеэ хоолой зүйлнүүдые өлбэгжүүлхын тулөө тэмсэл» гэһэн хоер булэгүүдтэй юм.

ОВОЩЬ ТУШААЛГА

«Пограничник» гэжэ худөө ажахын артель аймаг соогоо эгэл турууллан гүрэнлэ овощь тушаахэ тусэбөө дүүргэбэ. Мүнөө тус колхоз тусэбөө галуур овощь тушаалгые үргэжэлүүлһөөр.

Тэрэшэлэн «Красное Знамя», Балининай нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ хартаабха тушаахэ талаар темпээ үдэрөө үдэртэ шангадхана.

ТУРУУ МАСТЕР

Комбайновэ хуряэлгын эрхим мастер Георгий Шульгин гэгшэ энэ жэлдэ «Коммунар» комбайнаар 300 гектар хадахаб гэжэ уялга абаһан байна. Нухэр Шульгин абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байха юм.

Б. Ширеторов
(манай корреспондент).

Саянтын сельпогойхидэй үүсхэл

Иволгын райпотребсоюзай харьяата Саянтын сельпогой коллектив Октябрьска революциин һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр үгтахын тулаэд баразнай эрьесын жэлэй түсэбые ноябриин 7-до дүүргэхэбди гэһэн уялга абажа, Бурмонкоопсоюзай харьяэта худалдаа-наймаанай организациин бүхы худэлмэрилэгшэдтэ хандаба.

Тиин тус сельпогойхид абаһан уялгаяа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын зорилгоор, худэлмэрилэгшэдэйнгөө мэргэжэлые дээшэлүүлхэ техминимумэй һуралсал эмхидхэһэн ба өөһэд хоорондын мурысөөнэй договор баталһан байна.

Саянтын сельпогойхидой үүсхэлые Бурмонкоопсоюзай президиум һайшаажа, системынгээ хуулдаанаймаанай бүхы худэлмэрилэгшэдтэ тус үүсхэлые дэмжэлые дурадхаһан шидхэбэри гаргаһан байха юм.

Н. Бурлов.

Хартаабхын үндэр ургаса

Хоршин аймагай «Победа» колхозой огородно бригада (бригадирынь нухэр С. Иванов) хартаабха малталгынгаа худэлмэрине дүүргэбэ. Тус колхоз 19 гектар талмай дээрэһээ 1730 центнер хартаабха хуряажа, дунда зэргээр га бүриһөө 91 центнер абаба. Зарим участогуудһаа бүри үнэр ургаса абаа. Жэшэлхэдэ, Агафья Кожевниковагай звено 2 гектар талмай дээрэ га бүриин 150 центнер, мүн 0,30 гектар талмай дээрэ гектарай 250 центнер хартаабха ургуулба.

И. Борисов.

„Б. М. Унэн" газетын
башлаһэнэй һүүлээр

„Медицинскэ туһаламжа һайжаруулха"

«Медицинскэ туһаламжа һайжаруулха» гэһэн гаршаггай статья манай газетын байгша оной сентябриин 14-эй номерто гараһан юм.

Тэрэ статья соо Баргажанай аймагай Баянгол нютагай колхозуудта ариг сэбэрые сахиха ябадал орхигдошонхой, медицинскэ туһаламжа үгы гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Статья соо хэлэгдэһэнэй ehoop шалгаад үзэхэдэ тэндэ дурсагдаһан баримтануудай зүб байһаниинь элирүүлэгдэбэ. Баянголой амбулаториие даагшаар врач Коноваленко томилогдобо, мүн колхозуудай фермэнүүд дээгүүр ариг сэбэр байдалай сахилгые эмхидхэхын тула медицинскэ сестра эльгээгдэбэ, мүнөө тэндэхи медицинскэ худэлмэри һайжаржа байна гэжэ Баргажанай аймгуйсэдкомой элүүрые хамгаалгын таһагые даагша нухэр Пехуров манай редакциде мэдээсэнэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 3-дахи сесси

Атомна комиссиин элидхэлнүүд тушла ниитэ дискусси дүүрэбэ

ПАРИЖ, октябриин 6. (ТАСС-эй спецкорр). Мүнөөдэр атомна комиссиин элидхэлнүүд тушаа ниитэ дискусси политическэ комитедтэ дүүрэбэ. Англо-американска блогые толгойлогшод болбол Генеральна Ассамблейн шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгохоло зорюулагдаһан Советскэ Союзай тодо һонор дурадхалнуудые нэрэ хүндэгүй болгохо гэһэн урданэйнгаа һэдэлгэнүүдые дахин дабтаһан тулдаа атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай ба атомна энергидэ шангаа хиналта тогтоохо тухай конференциннүүдые баталалгада эзэбол һаад хэхэ хүсэлтэй байһанза үшөө дахин элирхэйлбэ.

СССР-эй дурадхал болбол хөлсөө туйлахын тулда таарамжатай үнэһэ байһаниие өгөөн түрүүн үгэ хэлэһэн Эквадорай делегат мэдэрбэ. Тэрэ хаяа дискусси болохо байха үедэ өлгэб делегациннүүдай оруулһан дурадхалнуудые хаража үзэхын тулада, мүн резолюциин зохистой проектые комитетэ хүргэхын тулада подкомитет байгуулхые дурадхаба. Парагвайн делегат тиимэ подкомитет байгуулха тухай дурадхалые зүбшөөбэ.

Гэбэшье, хөлсөө түйлаад туршахые хүсэһэн энээхэншье өөдэгүй дурадхалда английска делегат Макнейл дураа гутаба. Тэрэ хаяа подкомитет байгуулхые буруушааһан тухайгаа өөрынтөө үгэ соо мэдүүлээд, октябриин 2-ой советскэ дурадхалда хабаатай хэдэн асуудалнуудые СССР-эй делегациин урда табиба. Атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай конвенциде гар табигдахын урда тээ атомна энергидэ хиналта бии болгохые СССР зүбшөөхэ ёһотой, атомна комиссиин олонхоор һайшаагдаһан хиналтын түсэбые гэхэ гү, али американска түсэбые СССР зүбшөөн абаха ёһотой гэһэн Макнейлэй дурадхал тодэ асуудалнуудайнь ямар шанартай байһые харуулна.

Тиимэ болохоло английска делегат болбол атомна комиссиие мухардалгада оруулһан зүйлые үшөө дахин дабтажа, атомна комиссиин хүдэлмэрине заабол болюулые түйлаха хүсэлтэй байһанза баһа дахин харуулба. Антисоветскэ гүжэрдэгшэд болбол фашистска пропагандын арсенальһаа абтаһан хуурмаг үгэнүүдые хэрэглэн, Советскэ Союзые хардан, нэрьень гутааха бэ США болон Англида зэбсэгжолгын түргөөр ябуулагдажа байһаниие, мүн атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай конвенци баталха дурагүй байһьень зүбтүүлхын тулада Советскэ Союзай өб найрамдалда дуратай галаадын политикада өтигэл найдабаригүй болгохые эрмэлзэдэг байнад. Тиигээд Макнейл үгэ хэлэхэдэ бухы антисоветскэ гүжэрдэгшэдэй һайшаадаг аргые хэрэглэһэн байха юм.

Бельгийскэ делегат үгэ хэлэхэдэ өөрынгөө английска эзэндэ дэмжэлгэ үзүүлхые урид мэтэшэлэн ороолдоо. Тэрэ хаяа советскэ дурадхалнуудай тодо һонор удые бодартуулха зорилготойгоор мэхэтэй, холиниг худханги үгэнүүдые элдэбээр хэлэһэн байха юм.

Макнейлэй антисоветскэ пропагандада СССР-эй делегат Я. А. Малик эрид харюу үгэбэ. Советскэ дурадхалнуудые һүүдэртэ оруулха гэһэн Макнейлэй өрмэлзэлгэ тухай хэлэхэдэ, Малик, болбол, атомна зэбсэгые хоримжолхо ба атомна энергидэ хиналта тогтоохо гэһэн асуудлаяршье, мүн хиналтын американска түсэбтэ советскэ делегациин ямараар хандажа байһэн тухайда асуудалаяршье мэнай позициие советскэ делегациин түрүү Вышинский тон тодоор мэдүүлһэн байна гэжэ хэлээд, өнөөн тушаа өнөөдэй урда тээ хэлэгдэһэн бухы юумые дабтаһанай хэрэгтэй гэжэ хэлэбэ. Атомна комиссиин хүдэлмэрине үргэлжэлүүлхэ тухай советскэ дурадхалнуудай удхаяа хабаатай США, Канада ба Англиин түлөөлэгшэдэй табиһан асуудалнуудта тобшо справка үгэхэ тэдыгөөр хизаарлаха байнаб гэжэ мэдүүлбэ.

Атомна комиссиин хүдэлмэрине хойшоо болюулха гэһэн удхатай маналска резолюциин таарамжагүй байһанай тухай советскэ делегаци хэлэбэ гэжэ Малик мэдүүлбэ. Нэгэдүгэт Нацануудай Организаци атомна зэбсэгые хоримжолхо ба атомна энергидэ хиналта тогтоохо проблемэһээ зайсажа һалаха аргагүй, жанцска делегациин дурадхаһанай сёоор хэниешье үялгалаагүй юрэнхы үзэлаар хизаарлаха аргагүй байһан тулахань, тэрэ дурадхалые буруу ба таарамжагүй байна гэжэ советскэ делегаци тоолоно. Атомна комисси хүдэлмэрээ болюулха бэшэ, харин Генеральна Ассамблейн резолюциннүүдые дүүргэхэдэ зорюулагдаһан ямаршье хөлсөө баталхые Англи болон США хүсэчэгүй гэжэ Польшын делегат Кац-Сухи тодорхойгоор харуулба. Кац-Сухи болбол США-гай политикада сэгнэлтэ хөлсөдэ, буу зэбсэгые хуряалгада уласнооронды хиналта байгуулха гэһэн дурадхалда 30 жэлэй саада тэй президент Вильсонэй ямараар хэндаһанай тухайда бельгийска делегадай хэлэһэн үгэнүүд соохи нэгэ рассказые һануулба. Бельгийскэ делегадай хэлэһэнэй ёһор, хэрбэ уласнооронды хинагшад США-да ерэжэ буугаа һаа, далай уруу хаягаха байна гэжэ Вильсон тиихэдэ хэлэһэн байгаа хаш.

Вильсоной үеһөө Трумэнэй доктринай үе хүртэр үнгэрһэн гушан жэл соо США-гэй политикада өхэчүүд хубилалтануд болоһон байна гэжэ Кац-Сухи хэлэбэ. Тиихэдэ Вильсон болбол США-да хиналта хяхые арсажа байгаа, харин мүнөө США болбол өөрынгөө хиналтые бухы дэлхэй дээрэ тогтоохые хүсэнэ. Кац-Сухи советскэ дурадхалай үүсхэн зохеохы шанарые дахин тэмдэглээд, атомна зэбсэгые болгоо дээрэнь болюулхые ба атомна энергидэ зохистой һайн хиналта тогтоохые хүсэшэдэй булталдань советскэ дурадхал таатай бэйна гэжэ зааба.

Үдэшын заседани дээрэ Сальвадорой делегадай үгэ хэлэлгээр ниитэ дискусси дүүрэбэ. Гар табигдаһанайгаа һүүлээр атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай конвенци болбол америкаска түсэбэй ёһоор атомна энергидэ хиналта байгуулагдаагүй доронь хүсэниее оруулагдаха ёһогүй гэһэн эрилтые Сальвадорой делегат сохом США-гэй заабаряар хамгаалһан байха юм.

Сальвадорой делегадай үгэ хэлэһэнэй һүүлээр түрүүлэгшэ болбол ниитэ дискусси дүүрэбэ гэжэ соносхоод, резолюциин проектнүүдые хаража үзэлгэдэ дамжан орохые дурадхаба. Гэбэшье, Канадын делегадай дурадхалаар тэрэ зүбшэн хэлсэлгэ үглөөдэрэй заседани дээрэ абаашагдаба. Резолюциин проектнүүдые зүбшэн хэлсэлгые хойшолуулхэ тухай дурадхалда оруулхадаа Канадын делегат болбол эллэбнюуса хэлсээнүүдые хэхын тулада саг олоожо абаха хүсэлтэй байһанаа болото дээрэ нюужа шадагүйдэнь бүгэдын анхарал хандуулагдаба.

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН КОМИТЕДҮҮДТЭ

Генеральна Ассамблейн хэлсэхэ зүйлдэ асуудалнууд нэмэжэ оруулагдаба

ПАРИЖ, октябриин 6. (ТАСС-эй спецкорр). Арсалдаануудаа болюулха, үни удаан ба бата бэхи эб найрамдалые туйлахын тулада ёроолдолгоо, дахин һэргээхэ гэһэн урялтайгаар агууехэ державануудта хандахыень Генеральна Ассамблейдэ дурадхаһан Мексикиин делегациин оруулһан резолюциин проектые Генеральна Ассамблейн хөлсэхэ зүйлдэ нэмэжэ оруулха тухай асуудалые Генеральна Комитет мүнөөдэр хаража үзэбэ.

Энэ резолюци Ассамблейн пленарна заседани дээрэ харагдаха гү, али политическэ комитедтэ харагдахэ ёһотой гү гэһэн асуудалые шиидхэхэ арга-боломжые Генеральна Ассамблейдэ олгохо гээд Генеральна Комитет тогтоообо.

Уласнооронды сүүдэй статудай хабаадагшэд аад, зүгөөр Нэгэдэмэт Нацануудай Организацийн гэшүүд бэшэ гүрэнүүдые уласнооронды сүүдэй гэшүүдые һунгалтануудта хабаадуулхые зүбшөөхые һайшаан дурадхаһан Өөрөөгийн Советэй резолюциие Генеральна Ассамблейн хөлсэхэ зүйлдэ оруулха тухай асуудал Генеральна Комитет баһа хаража үзэбэ. Тусгаарлаг хөлэбэл Швейцари тиимэ гүрэн болоно. Генеральна Комитет болбол энэ асуудалаар Аюулгүйн Советэй резолюци баталхые Генеральна Ассамблейдэ һэйшаан дурадхаха гэжэ тогтоообо.

Политическэ комитет советскэ дурадхалнуудые хаража үзэлгэдэ дамжан оробо

ПАРИЖ, октябриин 7. (ТАСС-эй спецкорр). Табан агууехэ державануудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ба буу зэбсэгэй гурбанай нэгэ хубиие нэгэ жэл соо хороохо тухай, атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай тэдэ тогтоолнуудай дүүргэдэжэ байһаниие шалгажа байхын тулада хиналтын уласнооронды органиие байгуулха тухай сентябриин 25-да СССР-эй делегациин оруулһан дурадхалнуудые хаража үзэлгэдэ Политическэ комитет мүнөө үдэшынгээ заседанида дамжан оробо. Советскэ өдэ дурадхалнуудтэ баяр хүргэһэн үргэн олониитэ болбол тэдэ дурадхалнуудай зүбшөн хэлсэгдэжэ өхилхые ёхэ һонирхолтойгоор хүлеэжэ байгаа. Советскэ дурадхалнуудые дэмжэжэ байһан Франциин ба бусад оронуудай ажалшадай олон тоото коллективнэ олон ганса-гансаараа бэшэһэн бэшэгүүд ООН-эй Генеральна секретариин, мүн СССР-эй делегациин адрес дээрэ оробо. Тиин мүнөөдэр политическэ комитедүүдтэ дурадхалаа оруулхын тулада СССР-эй делегациин түрүү А. Я. Вышинскиин үгэ хэлэхэ эрхэ абахаань хүн зонхо ба хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ үгтэһэн һууринуудта дүүрэн хүн зон һуушаһан, нилээд олниинь хүл дээрээ байгаад Вышинскиин үгые шагнаба.

Зэбсэгүүдые хороохо тухай ба атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай дурадхал оруулхадаа советскэ правительство болбол арагуудай хоорондо шандарал бутэргаан бии болгоходо зорюулагдаһан өлдэб түсэбүүд ба хэмжээлөөгүй арсалдануудта өсэргүүгээр тэмсэдэг, дайнай һүүлэй юртэмсын демократическа принципүүдые бэлэдхэхын түлөө. Арадуудай аюулгүйн түлөө тэмсэдэг хэлбэришэгүй политикада-баримталжа байһан юм гээд өөрынгөө үгын өхиндэ Вышинский зааба. Бухы дэлхэйн олониллион эгэлэй хүнүүдтэл адлаяр Уласнооронды хани барисаае үргэдхэхые ба бэхижүүлхые хүсэдэг политика болбол худалмэрилхэн, тарыашанай советскэ социалистическэ гүрэнэй удха, шанараар, приоритоор тодорхойлогдоно, мүн өб найрамдал ба аюулгүйе сахиха ябадалые бэхижүүлхэ ёхэ хэрэгсэлтэй байһанаарнь тодорхойлогдоно.

Анхан Лиги нацида, хожомоорынь —ООН-ые —дайнда өсэргүүгээр, буу зэбсэгые хуряахын ба буу зэбсэгые хороохын түлөө Советскэ Союзай али зэргээр тэмсэжэ байһаниинь Вышинский һанууллаа. Буу зэбсэгые хороохо гэһэн советскэ дурадхалнуудые капиталистическэ гүрэнүүд, түрүүшын өөлжөөндэ США мүнөө болтор арсадаг байһан юм гэжэ Вышинский харуулба. Буу зэбсэгые хороохо тухай, атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай, мүн тэдэ хэмжээ ябуулгануудай дүүргэлтэ болоһоной хойшоһоо хаража байха хиналтын уласнооронды органиие байгуулха тухай советскэ дурадхалнуудые буруушаан арсаһан Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Бевин ба Бельгийн гадаадын хэрэгүүдэй министр Спаак гэгшэдэй Ассамблейн пленарна заседаниууд дээрэ хэлэһэн үгэнүүдые СССР-эй делегациин түрүүнь тодорхой анализа оруулба. Баруунай сэрэгэй блок үнэндээ хада СССР-тэ өсэргүүгээр зорюулагдаһан юм гэжэ өөрынгөө үгэ соо Спаак мэдэрбэ, гэбэшье, тэрэ мэдэрэлтын удхые балартуулхын тулада өлдэб олон үгэнүүдые хэрэглэһэн байхэ юм гэжэ Вышинский тодорхойлон харуулба.

Марксизм-ленинизмын концепци хадаа СССР болон коммунистическэ бэшэ гүрэнүүдэй хоорондо хөлсөөтэй байха арга боломжые арсадаг хэбэртэйгээр харуулхые Бевинэй һэдэһэнэйнь тушаа хэлэхэдэ, Вышинский болбол Бевин бүдүүлиг хуурмагшалга гаргаа гэжэ баримталан харуулаад, британска гадаадын хэрэгүүдэй министрын «теоретическэ» экскурсын ямаршье үндэһэгүй байһьень тодорхойгоор харуулба. Хоер ондоо системнүүдэй хани барисаатай байжа болохо гүхай ленинско-сталинска теориһээ СССР-эй гадаадын политика үнэлэһэ абадаг байһаниие, мүнөөшье үндэһэ абажа байһаниие ажаг һэжэгүй болгоһон В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай үгэнүүдые ба баримтануудые Бевинэй хэлэһэн үгэнүүдтэ зүрюугээр табиба.

— Бевин болбол хоер асуудалые: хоер системнүүдэй хани барисаатай байжа болохо тухай асуудалые, тиимэ хани барисаатай байхые хүсэнэ гү, али үгы гү гэһэн асуудалтай миин лэ Бевин холижо худхажа орхиһон байна— гээд Вышинский хэлэбэ. СССР-ые абабал, энээн тушаа позициинь эли тодо байһынь тэрэ асуудалаар Ленин ба Сталинай нэгэнтэ бэшэ хэлэн хүцэтэ мэдүүлгэнүүд дээрэһээ харагдана. Тиигээд уһа булэнгиртуулхада дуратай хүнүүд болижо үгэнэгүй, өлдэб мэхэ гохо гаргата, бодото баримтануудые хуурмагшална. Тэдэнэр Советскэ Союзтай хани хэрилсагаа заабол таһалдуулхые, хани барисахэ хүсэлгүй байһана хуурмаг үгэнүүдээр болон түүхын баримтануудые хуурмагшалгаар даллалые һэдэдэг байха юм.

Капиталистическэ оронуудта, түрүүшын өөлжөөндэ США-да, галзуугаар зэбсэгжэлгэ, тусгаарлабал атомна зэбсэгые ехэ болголго ябажа байнэ гэжэ гэршэлһэн болото тоо баримтануудые Вышинский тодорхойгоор харуулба. Хэтэржэ ошоходоо өнөөнэй хойто тээ табин жэл соо атомна зэбсэгые үйлэбэрилхэ түсэбүүд Холбоото Штадуудта мүнөө зохеогдожо байна гэжэ Юнайтед Пресс агентство мэдээсэнэ.

Хэрбээ советскэ дурадхалнуудые абабал, бата бэхи эб найрамдалые ба арадуудай хоорондохи аюулгүй байдалые хангаха хэрэгтэ реальна хэрэг боложо үгэхэ һэн гэжэ этигэжэ байһанаа үгынгээ өсэстэ Вышинский мэдүүлба.

Советскэ делегациин түрүүгэй хэлэһэн үгынь тэндэ байгшадые ехээр һонирхуулба. Советскэ дурадхалнуудые арсагшалай хөлэһэн зэргэй үгэнүүдые элирүүлээд СССР-эй делегаци тудаха гэһэн газартаа сэб-сэхэ тудаһан байна, буу зэбсэг хороохын орондо буу зэбсэгые ехэ болгохые эрмэлзэжэ байгаашадай хоролхожо байһан дээрэһээнь энэ бэлеэр харагдаба. Великобританиин делегат Макнейл ба Бельгийн делегат Роллен гэгшэд тэрэ дарыг Вышинскийтэй буляалдаа хэхые һэдэһэн байбашье, мини лэ гутаад һалаһан байнад.

Өөрынгөө «теоретическэ» шэнжэлгэнүүд дээрэ мухариһан Бевиные али болохоор аршалан үмөөрые ороолдожо, Макнейл Бевинэй арга мэхые хэрэглэһэн болобошье, мүн урид мэтэшэлэн адли муу үрэтэйгээр хэрэглэбэ. В. И. Ленин болбол залуу советскэ республикыш урагшаа зорижо ябаһан ушарые, хира орой хүртэрэнь шэнэ харгы гаргаха ёһотой болоһон үнэлэр, эгсэ ба шэнжэлэгдээгүй хадан өөдэ хүнэй гаража ябаһантай жэшэлэһэн байгаа. Тиигээд В. И. Ленинэй өнө мэдээжэ үгые бүдүүлигээр хазагайруулжа, хоер экономическа системэнүүдэй эбтэйгээр зэргэлэн байха аргагүй гэһэн Бевинэй тезисые эпэ үгэ батыжа үгэһэн хэбэртэй гээр Макнейл хэлэхые һанаба.

США-гэй заабаряар баталагдаһан ба тэрээгээр хүтэлэгдэжэ байга баруунай табан гүрэнүүдэй сэрэгэй союз ямаршье аюулгүй, наада зуураанай механизм хэбэртэйгээр харуулхые хүсөөд, Макнейл болбол гэнэн хонгор хүн хэбэртэй боложо Люксембургын делегат Беш тээшэ харахые делегадуудые уряалба. «Тиигээд энэ налагай һайн хүн, амтатай эрхим архинуудые мэдэхэ болоһондоо элитэжэ авторитедые олоһон хүн, үнэндөө хатаа дайн хүсэшэ хүн гэжэ хэлэхэнэй гэгшэ гү». Тиигээд, Люксембург хадаа дэлхэйн хоердохи дайнда хоер удаа агрессорэй хэрэглэһэн стратегическэ шухала газарые эзэлжэ байһан туладаал, баруунай сэрэгэй блогто оруулагдаһан бирагүй нэмэрни байгаашьень хэн мэдэхэгүй гээшэб.

Бевиниие али болохоор магтажа, тэрэ хадаа Советскэ Союзай эрхим хэниинь мүн хэбэртэйгээр Макнейл хөөрөбэ. Тиимэ үнэнүүдые дуулаад байхадаа хүнүүд шооложо энэлдэбэ. Ассамблейн пленарна заседани дээрэ британска гадаадын хэрэгүүдэй министр болбол СССР-тэ айхабтар дурагүйгөөр гүжэрдэлгэнүүдые хэһэниинь хүнэй һанаанһаа үшөө гаражагүйл.

Бевиниһээ жэшээ абаа Макнейл өөрөөшье Советскэ Союзда хорото мэдүүлгэнүүдые хэбэ. СССР өөрынгөө бюджедэй 17 процентые боронодо гаргашалдаһаань эйнан хэбэртэйгээр хөөрэбэ. Холбоото Штадуудта бюджедэй 40 шахуу процентнь сэрэгэй гаргашануудта гаргагдадаг гэжэ Вышинскиин мүнөөхэн һанууллаа байһан тулаһань 17 процент болбол инагтал Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай байһые харуулна гэжэ Макнейл мэдэһэн байха юм. Тиимэһээ, британска делегат советскэ бюджедэй оршонуулынь гаргашада орходоо ехэ байхаар зохеогдодог байһаниие гайхаһан хэбэртэй боложо, тулюур ядуу мэхэ гаргаһан байна. «Тэрэ улуу гаражаг олзонь хаана ошодог юм?» гэжэ артист мэтэр ая глажа, Макнейл асууба. Эдэ мэхэтэ үгэнүүд британска делегадта юундэ хэрэгтэй болоо юм бэ гэхэмэ, советскэ дурадхалые арагжа байһанаа зүбтүүлхын тулада хэрэгтэй болоһон байгаа.

Мүн бельгийскэ делегат Роллен гэгшэ баһа тиимэрхүүгээр үгэ хэлэбэ. Лиги нацийн заседаниннуудаа дээрэ 20 жэл соо һуубан, «зэбсэгые хуряаха талаар» дүй дүршэлтэй специалист гээшэб гэжэ комитедтэ өөрынгөө һайрхаад, Роллен болбол советскэ дурадхалнуудтаа таамжагүй байна гэжэ тэрэ дарыг соносхобо.

Хоер делегадуудай бэлэдхэлгүй өөрөөр хэлэһэн үгэнүүд һонигуйгөөр дуулдаба гэжэ тэмдэглээд, Украинска ССР-эй делегат Мануильский болбол советскэ дурадхалнуудые комитедэй гэшүүдэй һайнаар шэнжэлэн үзэхынь тулада тэдэ дурадхалнуудые саашань зүбшэн хэлсэлгые хойшолуулха гээд дурадхаба.

Энэ дурадхал абтажа, политическэ комитедэй заседани октябриин 9 болтор хойшолуулагдаһан байгаа.

Маршалл ба Бевин Парижһаа мордобо

ПАРИЖ, октябриин 6. (ТАСС). Парижска газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор Генеральна Ассамблей дээрэхи США-гэй делегациин түрүү гүрэнэй секретарь Маршаллые «ООН-эй заседанинуу тухай амаяр элидхэл дүүрэнээр хөхын» тулада Вашингтондо ерэхыень Трумэн цуудаба. Генеральна Ассамблей дээрэхи Великобританиин делегациин түрүү гадаадын хэрэгүүдэй министр Бевин мүн Парижһаа гараба.

Московско зоопаркда байдаг Молли гэжэ эхэ заан һаа[illegible] түрэбэ. Тэрэнэй өрөнь анханда циркдэ гарадаг байһан [illegible] тай Шанго гэжэ заан юм. Барянда байһан заанай түрэ[illegible] ехэ хомор ушаг болоно. Түрэһөөр һара хахад үнгэрөөд [illegible] хадаа хубүүниинь үндэрөөрөө 125 сантиметр болоо. Эхэнь [illegible] бүүндээ ехэ мээхэйржэ, бэеһөө холо табигдагүй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Молли заан хубүүтөөэ байнэ.

ТАСС-эй фотохроник[illegible]

Үзэг бэшэгтэ һургалгые хойшо татаһаар

«Ород алфавит дээрэ зохеогдоһон бурят-монгол үзэг бэшэгтэ арад зониие һургаха хэмжээнүүд тухай» БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1946 оной октябриин 16-ай тогтоолые нүүсэдхэлгын дүнгүүд тухай 1948 оной июлиин 9-дэ гаргаһан тогтоол соогоо БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол ажалшадай депутадуудай аймагуудай ба Улан-Удын Городской Советүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд дурсагдаһан тогтоолые хүсэд дүүргэлгые хангаагүй гэжэ тэмдэглэһэн байна. Мүн энэ тогтоол соогоо республикын Министрнүүдэй Совет болбол ород алфавит дээрэ зохеогдоһон бурят-монгол үзэг бэшэгтэ арад зониие һургаха худэлмэрине зогсоонгүйгөөр саашадань үргэлжэлүүлхэ ба энэ һургалгые 1949 оной июлиин 1 болтор дүүргэхэ ябадалые хангаха гэжэ БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствые, ажалшадай депутадуудай аймагуудай болон городской Советүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрые уялгаһан байна.

Теэд Улан-Удын городской Советэй гүйсэдкомой зүгһөө арад зониие бурят-монгол үзэг бэшэгтэ һургаха худэлмэрине таһалдуулангүй үргэлжэлүүлхэ эрилтэ райсоведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ хэдэгтүй байһан дээрэһээ дурсагдаһан һуралсал Улан-Удын бухы районуудта зунай үедэ таһалдуулагдаһан ба мүнөөшье хүсэд һайнаар эхилээдүй байна.

Город соо зүбхэн лэ Городской районой зарим эмхи-зургаануудта үзэг бэшэгтэ һургаха худэлмэри сентябрь һара соо эхилһэн байха юм. Социальна тэдхэмжэ[illegible] терствода, барилгын материал[illegible] Управленидэ, институтта[illegible] сад хамтадаа арбаад орг[illegible] нуудта заняти эхилээ. Эд[illegible] зургаануудта хамта дээрэ[illegible] һуралсалда хабаалуулагдаба. [illegible] байдалые хангалтатай дээрэ[illegible] аргагүй байна. Юуб гэхэ[illegible] бэшэ мэдээгээр Городской [illegible] 100 гаран хүн һуралсалда [illegible] хуулагдаха ёһотой байна. Г[illegible] районой зарим эмхи-зург[illegible] өөһэдынгөө худэлмэрилэгшэ[illegible] бэшэгтэ һургаха худэлмэрие[illegible] жэлнүүдтэшье таһалдуулаг[illegible] мүнөөшье хойшоо буляалда[illegible] на. Жэшээлхэдэ, Буряттол[illegible] үнгэрэгшэ жэлдэ нэгэшье [illegible] һургажа гаргаагүй ба [illegible] жэлдэ энэ худэлмэрине [illegible] бэргүй һуубаар. Мүн гурэ[illegible] лармони 60 хүниие, колх[illegible] хозно театр 25 хүниие [illegible] ёһотой байһан аад, урда [illegible] тэшье һуралсал мүртэйгөөр [illegible] хээшүй ба мүнөөшье урда [illegible] практикые дабтажа байн[illegible] нигэжэ хойшоо буляалдаха[illegible] предприяти ба эмхи-зургаану[illegible] лезнодорожно ба Пригород[illegible] нуудта олон байна. Рай[illegible] Советүүдэй гүйсэдхэхэ ко[illegible] бурят-монгол үзэг бэшэгтэ [illegible] ние һургаха ябадалые таһ[illegible] байһан предприяти ба эмхи-[illegible] нуудай хүтэлбэрилэгшэдөө[illegible] эрилтэ хэхэ ба энэ худ[illegible] тогтоогдоһон болзор соонь [illegible] бэелүүлхэ ябадалые хангаа[illegible] жээнүүдые мүнөөнөө абаа[illegible] тай.

Г. Дам[illegible]

ШАТАР

Балльна турнир

Байгша октябриин 3-да Улан-Удэдэ СССР-эй нэгэдэхи категориин шатаршадай балльна турнирай нээлгэ болобо.

Турниртэ Игумнов («Большевик» гэжэ спортивна общество), Мельников (өрэшүүлэй № 1 дунда һургуули), Шапошников (БМАССР-эй чемпион), Михайлов (Зооветинститут), Павлов (Улан-Удэ городой чемпион), Цыденов (Республиканска радиокомитет), Мамилов (БМАССР-эй худөө ажахын министерство) гэгшэд хабаадалсана.

Түрүүшын турта хоер [illegible] болоо. Шапошников Цы[illegible] Мельников, Мамиловтай на[illegible]

Шапошников Цыденовтэй [illegible] наар наадаха зуураа. [illegible] партиин өхилбэшье өөрынгө[illegible] позициие муугаар хэмжэ[illegible] рэһээ Цыденовтэ шүүгдэбэ. [illegible] шэлэн французска партиа[illegible] һан Мельников хубүүтэ[illegible] алдзад, удаань нэгэ фигур[illegible] жа орхиһоной ёһоор [illegible] ябадалдаа шүүгдэбэ.

Мүнөөдэр Улан-Удэдэ

Ленинэй орденто паровозо-бүтээлгын заводой культурын Ордондо «Цирк» гэжэ уранһайханай фильм.

Паровозо-бүтээлгын заводой инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэдэй клубта культурын Ордоной уранһайханай самодеятельностиин концерт.

Урдань динамын клуб байһан колхозно-совхозно театрын байшанда театрын артистнарай хабаадалгатайгаар залуушуулай вечер болохо.

Мяханай комбинадай клубта тэндэхи уранһайханай самодеятельность концерт харуулха юм.

Шэлэй заводойхидэй [illegible] «Георгий Саакадзе» гэжэ [illegible] ханай дуугардаг фильм [illegible] дахань.

Хирпиисын заводой [illegible] **шэдэй клубта** «Сибирин [illegible] дайда тухай ульгэр» гэж[illegible] фильм харуулагдахань.

Городской культурын [illegible] **зунай театрта национальн[illegible]** —ехор болохо

Харюусалгата редактор [illegible] орлогшо Б. Оч[illegible]

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Унэн.) ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80, зам. редактора—3-23, ответ. секретаря —3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства—4-52, культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов— 4-52 (2 зв.), объявлений— (2-64 2 зв.), Для междугородних переговоров—16.

Ц—03262. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР, Тираж [illegible]